

Příloha č. 1: Podrobnější informace o způsobu oceňování dřeva v modelech „P“ a „OM“

A) Model „P“

Obchodní model „P“ se nazývá podle pařezu, u kterého dochází po nezbytných kontrolách k přechodu vlastnického práva ke dříví. LČR zpracují roční realizační projekt těžebních a pěstebních prací v lesích, který vychází z platného LHP a potřeb lesních porostů. Těžební projekt obsahuje předpokládaný objem těžby a předpokládanou hmotnatost v členění dle druhů těžeb (mýtní, předmýtní atd.), porostů (lokalit) a dřevin.

V případě těžební činnosti na lokalitě „P“, LČR fyzicky vyznačí (zpravidla barvou) v terénu stromy určené k těžbě. Zaměstnanec LČR při vyznačování eviduje počty kusů stromů v jednotlivých porostech a jejich hmotnatost.

Smluvní partner LČR strom pokácí, odvětví a případně rozřízne příčnými řezy a jednotlivé kusy zde označí. Každý kmen stále leží u pařezu, ze kterého byl odříznut, což umožňuje snadnou početní kontrolu počtu těžených kmenů.

Zásadně vždy až po předchozí dohodě lze použít i jiný způsob příjmu dříví v souladu se smlouvou, zejména při zpracování dříví sortimentní technologií (počítačové výstupy z měření harvesteru, příjem rovnaného dříví v hraních), vždy však tak, aby LČR měly možnost provést kontrolu uváděných skutečností.

Pro každou těženou lokalitu je vyhotovován soupis vytěženého dříví, tzv. číselník. Zaměstnanec smluvního partnera zaznamená do číselníku zařídění kmene dle druhu těžby (předmýtní, mýtní, nahodilá, soustředěná, rozptýlená), druh dřeviny (smrk, buk), zda se jedná o oddenkový kus (první výřez nad pařezem stromu – pro kontrolu počtu kmenů, která je provázána na počet pařezů), měřením zjištěný objem (změřený na ležícím kmeni pomocí pásma, průměrky a vypočtený dle lesnických tabulek) a kvalitu (cenový kód – viz níže).

V číselníku je v případě těžby motorovou pilou pod pořadovým číslem evidován každý pokácený kmen se středovým průměrem nad 19 cm. Stejně pořadové číslo jako v číselníku, musí být vyraženo na čele pokáceného stromu a kvantitativní a kvalitativní údaje musí souhlasit s údaji uvedenými v číselníku. Vyhotovený číselník, za každé pracoviště jednotlivě, je zaměstnancem smluvního partnera předáván zaměstnanci LČR. Těžba nevyznačených stromů nebo např. i poškození nevyznačených stromů je LČR sankcionováno.

Příklady postupů v praxi:

Při těžbě dříví motorovou pilou působí přirozené kontrolní mechanismy, kdy zájmem dřevorubce je vytěžit, a tedy naměřit, co nejvíce m³ dříví. Dřevorubec na čela těžených stromů zaznamenává jejich délku a středový průměr, ze kterých je podle lesnických tabulek vypočítáván jejich objem v m³, za který je odměňován. Zájmem jeho zaměstnavatele, kterým je smluvní partner LČR, je minimalizovat náklady na práci dřevorubce, tedy zaplatit jen za skutečně odvedenou práci. Tyto dva zájmy působí proti sobě, jako přirozený kontrolní mechanismus.

V případě těžby harvestorem jsou vyznačeny a spočítány počty kmenů k těžbě a současně vyznačeny linky v lesním porostu, po kterých se harvester a vyvážecí souprava smějí pohybovat. Výstup z počítače harvestoru zaznamenává počty úřezů kmenů od pařezu a při dalším zpracování eviduje jejich průměry a délky, z nichž vypočítává objem dřevní hmoty. Zaměstnanci LČR jsou oprávněni kdykoliv během práce harvestoru provést kontrolní měření vyrobeného sortimentu a porovnat jej s výstupem z harvestoru. Obsluha harvestoru pak zodpovídá za správné nastavení kalibrace měřicího zařízení.

V případě, že se skutečně naměřené hodnoty liší od hodnot, které jsou předávány jako výstup z harvestoru, LČR neakceptují tento výstup a dříví je dále měřeno fyzickou přejímkou jednotlivých kusů nebo v hraních. Před neoprávněnou manipulací s hraněmi jsou tyto označeny na čelech okrajových kusů souvislou čarou nastříknutou různobarevnými spreji. Tím je znemožněn nedokazatelný odvoz nepřevzatého dříví z hraní.

Sortimentní, resp. proudová metoda vyžaduje, s ohledem na rychlost výroby dříví, častější kontrolu zaměstnanci LČR.

Číselná řada, která je používána k evidenci jednotlivých těžených kmenů a jejíž jednotlivá čísla jsou uvedena jak na čele odříznutého kmenu, tak i v číselníku surového dříví, musí být souvislá a jedinečná v rámci jediného území. Všechny v číselníku uvedené veličiny jsou kontrolovatelné a jsou kontrolovány, včetně počtu oddenků. O definitivním zatřídění rozhoduje vždy a pouze zaměstnanec LČR.

Zaměstnanec Lesů ČR (zpravidla revírník nebo lesní správce) provádí v porostech průběžně s probíhající těžbou kontroly (přesnost měření, správnost zatřídění kvality). Zjištěné údaje zkontroluje se záznamem v číselníku a se zjištěnými nesoulady seznamuje zaměstnance dodavatelské firmy. Dle vnitřních předpisů LČR provádí kontrolu nejméně u 10 % pokácených stromů. V případě, že zaměstnanec LČR zjistí nesrovnalosti, je provedena přejímka 100 % pokácených stromů. Kontrola lesnických činností prováděných smluvním partnerem LČR je základní povinností revírníka a lesního správce.

Vlastnické právo k dříví přechází z LČR na smluvního partnera až v okamžiku podpisu číselníku oprávněnou osobou za LČR. Teprve v tomto okamžiku může smluvní partner se dřevem volně nakládat.

Definice cenových kódů těženého dříví

Cenový kód používaný při projektování a evidenci dříví je čtyřmístné číslo, kde první dvojčíslí specifikuje druh těžby, třetí číslice kvalitu těženého dříví, čtvrtá číslice zůstává neobsazena pro možnou potřebu specifikace kódu dle místních výrobních podmínek (standardně hodnota 0).

1. Specifikace druhu těžby

- **10xx – Předmýtní těžba** - druh těžby 10 se používá pro vykazování předmýtních úmyslných těžeb, po kterých nevzniká holina (výchova porostů). Dále pro vykazování nahodilých těžeb zpracovávaných společně s předmýtní úmyslnou těžbou, po kterých nevzniká holina, a pro vykazování dříví běžné kvality z nahodilých předmýtních těžeb.
- **30xx – Soustředěná těžba** - druh těžby 30 se používá pro vykazování úmyslných mýtních těžeb, po kterých vzniká holina. Dále pro vykazování nahodilých těžeb zpracovávaných společně s mýtní úmyslnou těžbou, po kterých vzniká holina a pro vykazování dříví běžné kvality ze soustředěných nahodilých mýtních těžeb.
- **40xx – Podrostní a výběrná těžba** - druh těžby 40 se používá pro vykazování úmyslných mýtních těžeb prováděných formou jednotlivého výběru za účelem vzniku, podpory a zachování přirozeného zmlazení lesa anebo pro vykazování těžeb výběrného hospodářského způsobu. Dále pro vykazování nahodilých těžeb zpracovávaných společně s podrostní a výběrnou těžbou a pro vykazování dříví běžné kvality z roztroušených nahodilých mýtních těžeb.
- **90xx – Nahodilá těžba** - druh těžby 90 se používá pro vykazování těžby nahodilé, kdy je dříví zpracováváno na ploše nebo roztroušeně v porostu a nespadá do druhu těžby 10, 30 nebo 40.

2. Specifikace kvality dříví

- **xx0x – běžná** - dříví bez viditelného mechanického poškození, včetně kůrovcového dříví, které ještě nesplňuje definici souše.
- **xx1x – souše** - kůrovcové souše a odumřelé stromy bez asimilačních orgánů nebo s opadávající kůrou. Do tohoto kódu nejsou zahrnovány stromy s vrcholovou částí poškozenou v místě s tloušťkou kmene menší než 16 cm (především se jedná o poškození žírem lýkožrouta lesklého).
- **xx3x – lapák** - evidované ležící stromy připravené pro kontrolu a hubení kůrovců.
- **xx4x – vývrat** - stromy vyvrácené ze země i s kořenovým systémem, jež je viditelně obnažen, a bez zjevného poškození kmene nalomením či zlomením. Do vývratu jsou zařazeny rovněž stromy nevyvrácené, avšak s dřívím poškozeným náhlým ohybem způsobeným škodlivým činitelem.
- **xx5x – zlom** - stromy poškozené před těžbou zlomením či viditelným nalomením kmene (v příčném či podélném směru) v místě s tloušťkou větší než 16 cm (včetně).
- **xx9x – bez rozlišení** – kvalitativní kód dříví určený pro projektování nahodilých těžeb, u nichž při tvorbě projektu nelze stanovit podíly jednotlivých kvalit. Použití tohoto kódu pro vykazování skutečnosti se nepřipouští.

V rámci jednotlivých cenových kódů jsou dále vytvořeny skupiny hmotností (hmotnatosti), které jsou oceňovány samostatně. Cena je stanovována souhrnně pro dřevinu a cenový kód na základě průměrné hmotnatosti (objem vytěžené hmoty dělený počtem oddenků) v těženém porostu. Kombinací cenových kódů a hmotností vzniká cenová matice, která zohledňuje náročnost těžebních činností a kvalitu dříví, které se promítají do ceny dříví při pni. Tato matice je uchazeči oceněna při podání nabídky, a umožňuje tak přizpůsobení ceny změněným výrobním podmínkám (vyšší/nížší podíl nahodilých těžeb) při zachování výhodnosti pro LČR. Konečné ceny jsou přitom výsledkem otevřeného výběrového řízení, nikoli dohody mezi

odběratelem a dodavatelem. Do nabízené ceny dříví smluvní partner započte i veškeré své náklady spojené s výrobou z lokality „P“ (přiblížení, manipulace, odvoz, režijní náklady, marže). Smluvnímu partnerovi je na základě ceny stanovené zadávacím řízením hrazeno pouze pokácení, odvětvění, označení a evidence dříví.

Celý systém je tak obdobou prodeje dříví na „OM“ v tzv. sdružených výřezích sortimentů (kmen zůstává v celku a zařídění do kvality probíhá v rámci kusu označením jednotlivých částí), přičemž členění cenových kódů reflektuje průměrný podíl těchto sortimentů v každém kódu. Ověření správnosti zařídění je přitom snáze kontrolovatelné než prodej na „OM“, kde je správnost zařídění, které provádí prodávající a kupující na místě, po odvozu dříví prakticky nekontrolovatelná.

Obchodní model „P“ je jednodušší a snadněji kontrolovatelný, takže dochází k omezení možností manipulace, ať už úmyslně nebo neúmyslně, ve prospěch jedné ze smluvních stran. Obchodní model „P“ v sobě má zabudovány přirozené kontrolní mechanismy objemové i kvalitativní, které jsou snadno ověřitelné právě na počátku výrobního procesu dříví – u pařezu.

Tím, že ceny jednotlivých vymezených skupin jsou předmětem soutěže, je také na minimum omezena či zcela vyloučena možnost manipulování s cenami. Dochází k přirozenému omezení prostoru pro korupci, což je jedna z podstatných kladných vlastností obchodního modelu „P“.

B) Model „OM“

LČR zpracují roční realizační projekt těžebních a pěstebních prací v lesích, který vychází z platného lesního hospodářského plánu a potřeb lesních porostů. Těžební projekt obsahuje předpokládaný objem těžby dle porostů (lokalit), dřevin a technologií.

Výroba, měření a evidence dříví probíhá rovněž obdobným způsobem jako u modelu „P“ s tím rozdílem, že smluvní partner vyrábí sortimenty na odvozním místě dle zadání LČR. V sumáři číselníku je smluvním partnerem uvedeno množství vytěženého dříví a průměrná hmotnost v členění dle technologie těžby a dřeviny. Předáním a podpisem odsouhlaseného číselníku ze strany LČR vzniká smluvnímu partnerovi právo na vystavení faktury za dodané služby. Objemy odsouhlasené v rámci číselníku jsou předmětem fakturace služeb, kde se násobí jednotkovými cenami výroby dříví na odvozní místo, stanovenými na základě zadávacích řízení. Předmětem kontroly mezi smluvním partnerem a LČR nemusí nutně být kvalitativní zařídění, protože smluvní partner provádí sortimentaci dříví podle pokynů zaměstnance LČR. Zaměstnanec LČR nemusí být motivován maximálním zpeněžením, ale spíše např. dodávkovými pokyny nebo uceleností dodávky. Mezi dodávanými sortimenty se tak mohou objevit i sortimenty cennější, které nebude konečný odběratel rozporovat ani co do objemu, ani co do kvality. Kvalitnější sortimenty konečný odběratel na svém skladě obligatorně třídí a následně realizuje za tržní cenu.

Dříví zůstává ve vlastnictví LČR a je ve vlastní režii expedováno na základě smluv s odběrateli dříví.

Podle způsobu realizace jsou ceny dříví stanoveny těmito způsoby:

- jednáním obchodního zprostředkovatele - Hradecké lesní a dřevařské společnosti, a.s. (HLDS), s konečnými odběrateli,
- cenovým jednáním krajského ředitele (nad 10.000,-Kč, drobný prodej dříví Lesní správce) s regionálními odběrateli,
- na základě veřejné aukce sortimentů dříví vyrobeného na odvozním místě.

Příloha č. 2: Hodnocení výhodnosti dvou hlavních používaných modelů pro správu lesů ve vlastnictví státu

Hodnocení výhodnosti dvou hlavních používaných modelů pro správu lesů ve vlastnictví státu (P a OM) provedla nezávislá komise, jmenovaná ministrem zemědělství v červnu roku 2007 na základě Memoranda Ministerstva zemědělství České republiky a KLDS. Komise zpracovala ve spolupráci s vedením LČR analýzu evidence nákladů a výnosů tak, aby bylo možno provést požadované srovnání modelů podle jednotlivých SÚJ. K vyhodnocení byla využita pouze data z plnění aktivních smluv vzešlých ze zadávacího řízení na střednědobou zakázku pro období 2008 až 2010.

Vyhodnocení zakázek, kde bylo dříví realizováno na lokalitě P

Za rok 2008 bylo vyhodnoceno 153 SÚJ s těžbou 2,72 mil. m³.

Za rok 2009 bylo vyhodnoceno 87 SÚJ s těžbou 1,80 mil. m³ (z 96 SÚJ s těžbou 1,91 mil. m³ bylo statisticky vyloučeno 9 SÚJ).

Porovnání průměrných nákladů a výnosů v Kč/m ³					
Lokalita	Pěstební činnost (PČ)	Náklady na těžbu	Výnosy za prodej u P	Cena dříví na pni	Výsledek les.činností
P 2008	369	235	956	721	352
P 2009	349	281	894	613	264

Vyhodnocení zakázek, kde dříví bylo realizováno na lokalitě OM

Za rok 2008 bylo vyhodnoceno 97 SÚJ s celkovou těžbou 3,24 mil. m³.

Za rok 2009 bylo vyhodnoceno 72 SÚJ s těžbou 2,49 mil. m³ (z 84 SÚJ s těžbou 2,77 mil. m³ bylo statisticky vyloučeno 12 SÚJ).

Porovnání průměrných nákladů a výnosů v Kč/m ³					
Lokalita	Pěstební činnost (PČ)	Náklady na těžbu, přibližování a odbyt	Výnosy z prodeje na OM (ES atd.)	Cena dříví na pni	Výsledek les. činností
OM 2008	240	549	911	362	122
OM 2009	230	567	946	379	149

V roce 2009 byla do vyhodnocení promítnuta změna stavu zásob dříví, která poměrově souvisela s příslušnými zakázkami lokality „OM“ (v roce 2008 nebyla změna stavu zásob z důvodu zanedbatelného rozsahu zohledněna).

Rozdíl nákladů pěstebních činností mezi porovnávanými metodami je způsoben používanou metodikou rozúčtování režii u LČR.

Modelové porovnání ceny dříví na pni pro dřevinu SM o hmotnatosti vyšší než 1,0 m³

Cena dříví na pni SM o hmotnatosti vyšší než 1,0 m ³		
Lokalita	P	OM
2008	874	436
2009	776	500

(z interpretačních důvodů bylo provedeno doplňující modelové porovnání na zvoleném reprezentantu)

Porovnání zakázek na lokalitách P a OM

Toto porovnání pracuje se saldem těžební činnosti, tedy nezapočítává podíly režii LČR. Vychází výhradně z fakturace mezi LČR a smluvním partnerem. Výsledek je dán složeným indexem z matic těžeb a průměrného zpeněžení jednotlivých SÚJ v členění podle dřevin a průměrné hmotnatosti.

V roce 2008

- bylo dříví na pni (dřevina SM o hmotnatosti vyšší než 1 m³) realizováno metodou prodeje u pně o 438 Kč/m³ výhodněji než při metodě prodeje na lokalitě „OM“,
- pokud by dříví realizované na lokalitě „P“ bylo realizováno na lokalitě „OM“, snížilo by se saldo o 477,6 mil. Kč,
- pokud by dříví realizované na lokalitě „OM“ bylo realizováno na lokalitě „P“, zvýšilo by se saldo o 592,4 mil. Kč.

V roce 2009

- bylo dříví na pni (dřevina SM o hmotnatosti vyšší než 1 m³) realizováno metodou prodeje u pně o 276 Kč/m³ výhodněji než při metodě prodeje na lokalitě „OM“,
- pokud by dříví realizované na lokalitě „P“ bylo realizováno na lokalitě „OM“, snížilo by se saldo o 389,5 mil. Kč,
- pokud by dříví realizované na lokalitě „OM“ bylo realizováno na lokalitě „P“, zvýšilo by se saldo o 613,3 mil. Kč.

Komise konstatovala, že vzhledem k rozsáhlému objemu dat se lze domnívat, že případné nepřesnosti zdrojových dat zásadně neovlivňují výsledky analýzy.

Z analýzy jednoznačně vyplývá, že v letech 2008 a 2009 byla pro LČR v porovnání zakázek na lokalitách „P“ a „OM“ výhodnější varianta zakázky s prodejem dříví na lokalitě „P“.

Příloha č. 3: Situace na trhu se dřevem

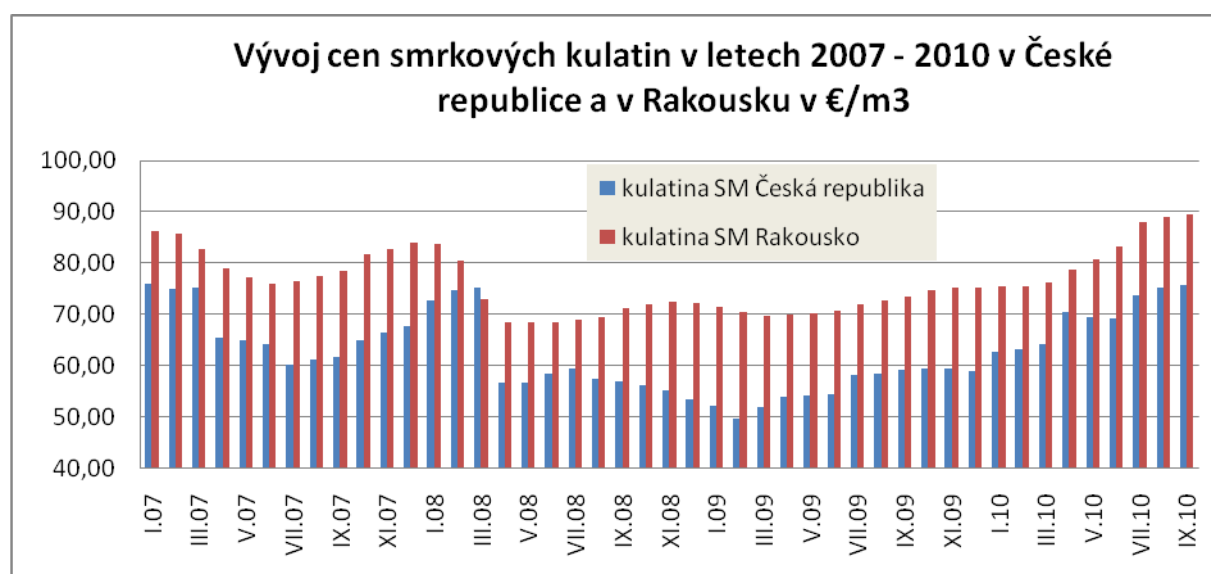
V ČR je obchod se surovým dřívím plně liberalizován. Každý zpracovatel má možnost koupit požadovaný sortiment tuzemského původu nebo z dovozu a hlavní kritériem bývá cena a spolehlivost dlouhodobějších kontraktů. Dovoz surového dříví tedy působí vesměs příznivě a vyrovnává poptávku a nabídku pro dodavatele i odběratele v tuzemsku na přijatelných (středoevropských) cenách, které garantuje trh v Rakousku a Německu s vlivem tržních cen v Polsku a na Slovensku.

ČR je dlouhodobě především vývozcem surového dříví a to v sortimentu kulatiny a vlákniny jehličnaté (zejména do Rakouska a Německa). V souvislosti s nárůstem tuzemských kapacit (zejména pil a celulózek) je v některých oblastech ČR nedostatek těchto základních sortimentů (které se i z těchto oblastí vyvážejí) a je výhodnější tyto sortimenty dovézt za často příznivější ceny z Polska a ze Slovenska. Do ceny je nutné zahrnovat pro odběratele náklady na přepravu dříví, které často mohou dovozy a vývozy limitovat.

Informace o Ročním objemu vývozu a dovozu surového dříví v mil. Kč podává následující tabulka – MZe: Zpráva o stavu lesního hospodářství České republiky v roce 2008; pro rok 2009 tzv. Zelená zpráva ještě není veřejně přístupná.

	2006			2007			2008		
Obchodní bilance	vývoz	Dovoz	saldo	vývoz	dovoz	saldo	vývoz	dovoz	saldo
Celkem	5923	1757	4170	6387	1752	4635	5281	1420	3861
z toho EU	5909	1544	4365	6382	1507	4875	5256	1270	3986

Důvody výše salda ze vzájemného vývozu a dovozu surového dříví jsou zjevné z následujícího grafu, který mimo jiné dokumentuje vysoký rozdíl mezi cenami smrkových kulatin v ČR a v Rakousku. Rozdíl cen ve výši cca 15 €.

ČR je z uvedených důvodů dlouhodobě vývozcem surového dříví a to v sortimentu kulatiny a vlákniny jehličnaté (zejména do Rakouska a Německa).

V souvislosti s postupným nárůstem tuzemských zpracovatelských kapacit (pil a celulózek) a neochotou přistoupit na konkurenční ceny, je v příhraničních oblastech Polska a Slovenska řešen nedostatek některých sortimentů dovozem do ČR. Za limitující faktor lze považovat sklad odběratele, respektive vzdálenost odběratele od zdroje dříví. Přepravené náklady jsou tak pro dovoz dříví určující.

V České republice se uplatňuje výrazná liberalizace obchodu se surovým dřívím, kdy každý zpracovatel má v podstatě možnost koupit požadovaný sortiment tuzemského původu nebo z dovozu a hlavní kritériem bývá cena a spolehlivost dlouhodobějších kontraktů. K úplné liberalizaci obchodu se dřívím dojde až s vyloučením rámcových smluv provázaných na povinné dodávky státních lesů.

Dovoz surového dříví, převážně z Polska a Slovenska, působí tržně příznivě a vyrovnává poptávku a nabídku v tuzemsku. Dochází tím ke zmírňování působení středoevropských tržních cen, které garantuje společný trh Rakouska a Německa. S ohledem na trend přesunů či budování nově vznikajících dřevozpracovatelských kapacit do dosud neobsazených lokalit a blíže k surovině, lze očekávat postupné snižování rozdílů cen mezi Polskem a Slovenskem, Českou republikou a např. Rakouskem.

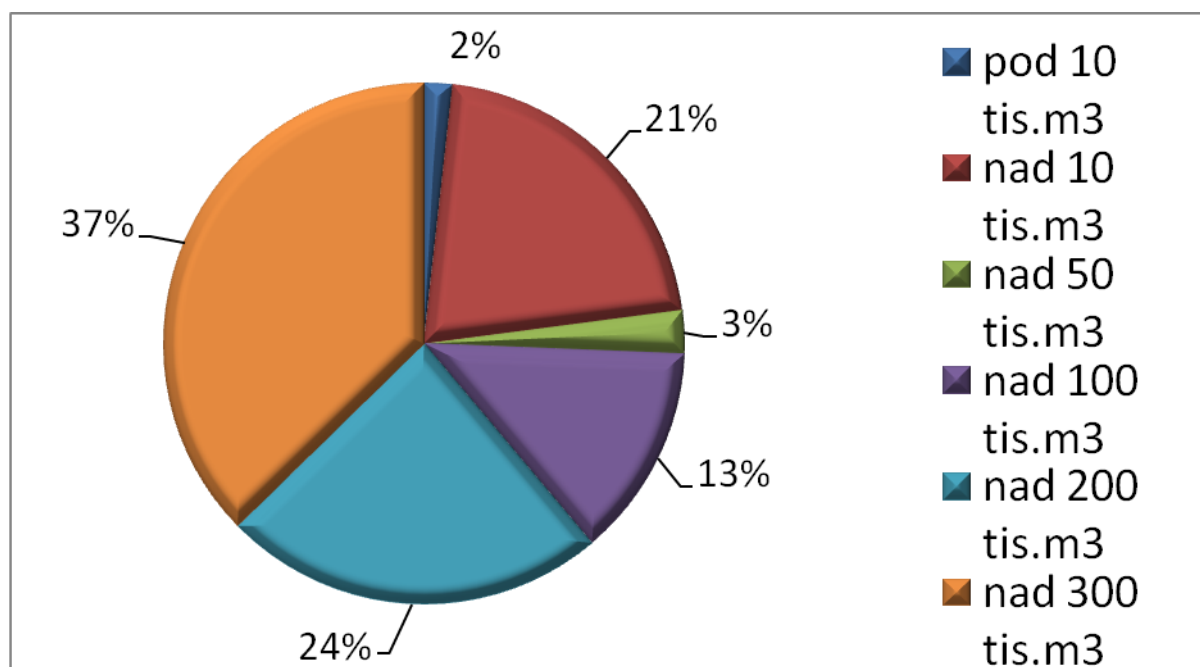
Základní charakteristiky trhu se surovým dřívím v České republice

Kulatina – trh ovládají dvě silné zahraniční pilařské společnosti s roční kapacitou pořezu kolem 3 milionů m³, s obchodní centrálou pro ČR v Rakousku; v rámci vlastnické skupiny dosahují trvale nejlepších výsledků. Rozdíl cen kulatiny v Rakousku a České republice činí 350 – 400 Kč/m³ v neprospěch ČR.

Vláknina – trh ovládají dvě silné zahraniční celulózky s roční kapacitou zpracování kolem 3 milionů m³, s obchodní centrálou pro ČR v Rakousku; v rámci vlastnické skupiny dosahují trvale nejlepších výsledků. Rozdíl cen vlákniny v Rakousku a České republice se v poslední době začíná vyrovnávat, nicméně stále činí cca 100 Kč/m³ v neprospěch ČR.

Trh se dřívím v Rakousku je trhem dodavatelů, vlastníků a správců lesů. Trh se dřívím v ČR je trhem velkých odběratelů, kteří prosazují svoje ceny.

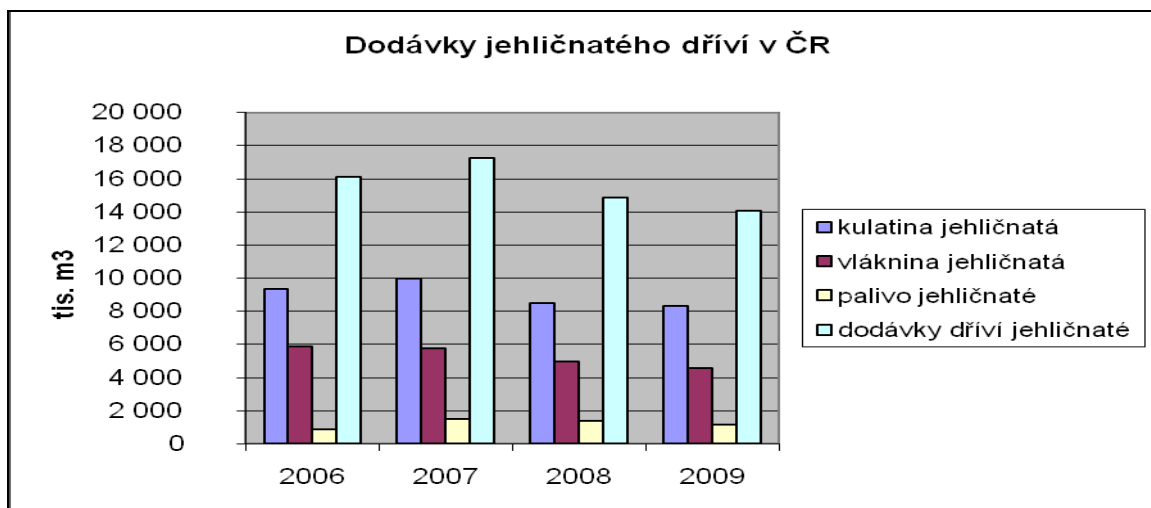
Lesy ČR byly v minulosti zataženy do systému cca 56 rámcových smluv, přičemž na rámcové smlouvy nejsilnějších a nejvlivnějších hráčů trhu, s garantovaným objemem přes 100 tis m³, bylo dodáváno 74% (viz graf) veškerého disponibilního dříví. Požadavky na navyšování objemů současně platných smluv a uzavírání dalších rámcových smluv Lesy ČR v posledním roce odmítaly.

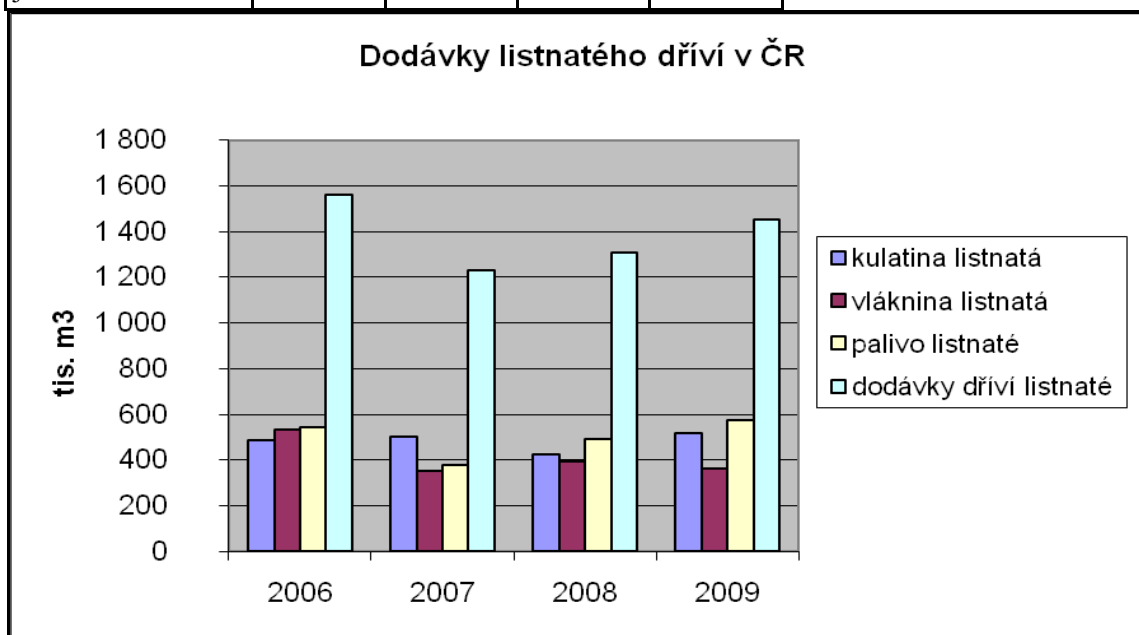
1.1 Skladba trhu

Trh se surovým dřívím

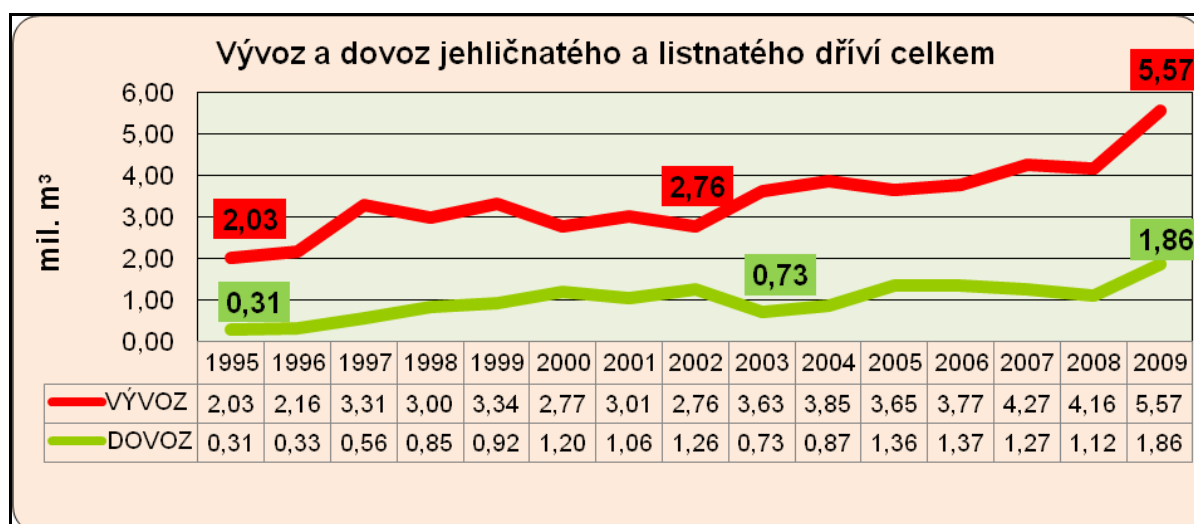
Dodávky této lesní suroviny celkem, tj. jehličnaté i listnaté z výroby bez dovozu, byly v ČR v roce 2009 proti roku 2008 sníženy o 685 tis. m³, na celkovou celoroční výši 15 502 tis. m³. Z toho dodávky surového dříví jehličnatého dosáhly výše 14 047 tis. m³ a dodávky surového dříví listnatého dosáhly výše 1 455 tis. m³. U jehličnatého dříví tak došlo k poklesu dodávek o 830 tis. m³ a u listnatého dříví došlo k jejich částečnému zvýšení, a to o 145 tis. m³. Důvodem značného poklesu těžby surového dříví byl pokles domácí i zahraniční poptávky spojené s problémy jeho vývozu, především na tradiční trhy českých vývozců. Dalším důvodem poklesu těžby byly i problémy ve vývozu výrobků celého dřevařského průmyslu, celulózo-papírenských komodit, nábytku a dalších výrobků ze dřeva. Souhrnně se jednalo např. o řezivo, aglomerované desky, buničinu, papír, nábytek a další. Vlastníci lesů za těchto podmínek nenavýšovali těžby, aby nezvyšovali nerealizovatelné dodávky dříví na tuzemský i zahraniční trh a nezvyšovali neprodejné zásoby. Pokles vývozu a dovozu na celkové saldo zahraničního obchodu z trhu surového dříví byl v roce 2009 proti roku 2008 stále ještě značný a činil celkem 65 mil. Kč, což představuje snížení o -1,7 %.

	2006	2007	2008	2009
kulatina jehličnatá	9 355	10 004	8 503	8 332
vláknina jehličnatá	5 868	5 784	4 984	4 556
palivo jehličnaté	895	1 490	1 390	1 159
dodávky dříví jehličnaté	16 118	17 278	14 877	14 047

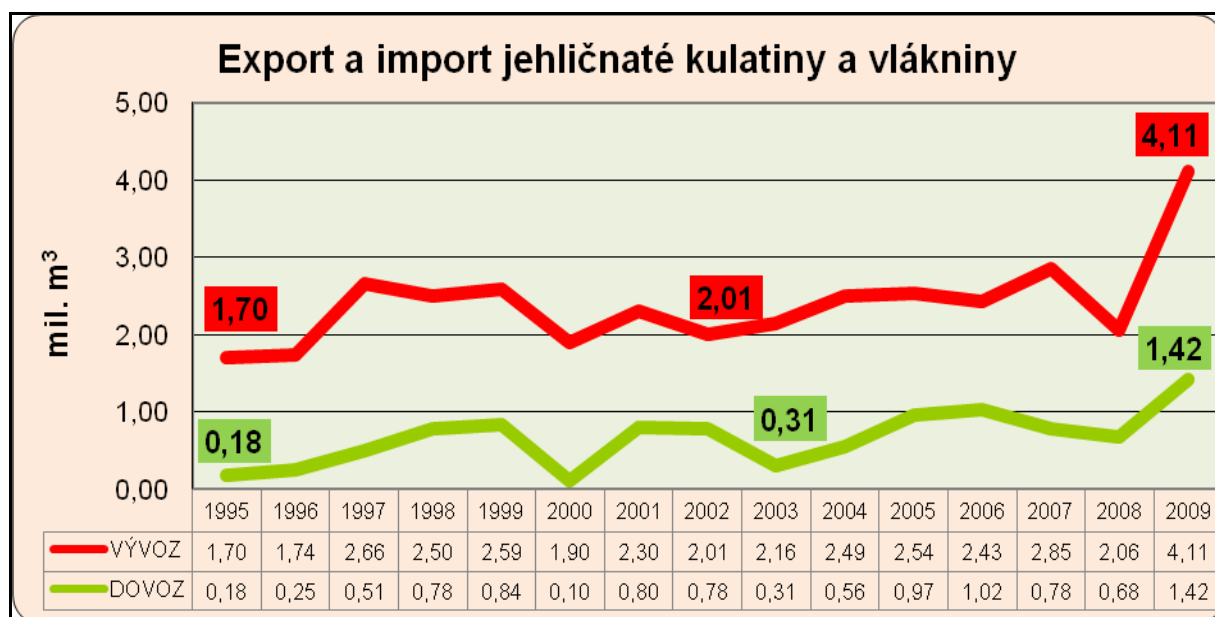

	2006	2007	2008	2009
kulatina listnatá	486	500	425	520
vláknina listnatá	531	350	395	361
palivo listnaté	543	380	490	574
dodávky dříví listnaté	1 560	1 230	1 310	1 455

Trh s kulatinou včetně tyčoviny a doloviny

Dodávky z výroby této suroviny dosáhly celkem 8 852 tis. m³ v roce 2009. Z toho jehličnaté kulatiny bylo na trh dodáno v tomto roce celkem 8 332 tis. m³. Listnaté kulatiny pak 520 tis. m³. Proti roku 2008 došlo ke snížení dodávek kulatiny celkem o 76 tis. m³. U dodávek kulatiny jehličnaté došlo ke snížení dodávek na trh o 171 tis. m³ a u kulatiny listnaté, v návaznosti na těžbu surového dříví, byly vyšší o 95 tis. m³. Pořez kulatiny v roce 2009 vzhledem k odbytu řeziva značně meziročně poklesl. V roce 2009 proti 2008 o -12,4 % a proti roku 2008/2007 o značných -23 %. V důsledku toho poklesla značně i výroba řeziva, což mělo za následek poměrně vysoké snižování zaměstnanosti a ukončení činnosti u řady pil. Poklesly ceny kulatiny pro zpracování na pilách. Zatímco m³ této kulatiny v roce 2007 stál 1 857 Kč, v roce 2008 to bylo 1 526 Kč a v roce 2009 již jen 1 473 Kč. Vzrůstala nákladovost, ceny konečných výrobků klesaly, ztráty narůstaly a konkurenceschopnost upadala.

Trh s vlákninou, včetně dříví na výrobu dřevoviny

Dodávky vlákniny z výroby byly v roce 2009 taktéž sníženy. Proti roku 2008 u celkových dodávek vlákniny jehličnaté i listnaté o 462 tis. m³, což bylo o -8,6 %. Téměř veškeré snížení celkových dodávek bylo zrealizováno v oblasti vlákniny jehličnaté, kde meziročně došlo ke snížení o 428 tis. m³, tj. o minus 8,6 %. Naopak u listnaté vlákniny bylo na trh dodáno proti roku 2008 více, a to o 45 tis. m³, což činí zvýšení o 12,9 %. Vyšší poptávka po chemické buničině se projevila ve zvýšeném dovozu jehličnaté vlákniny. Ten byl proti roku 2008 zvýšen až 7,6 krát. Také vývoz jehličnaté vlákniny vykázal dobré výsledky, neboť ve srovnání s rokem 2008 byl zvýšen téměř 4 krát, avšak při podstatně nižších prodejních cenách a ztrátách na zisku. Poklesly ceny dříví pro výrobu buničiny. U surové vlákniny meziroční pokles ceny činil až -6,3 %.

Trh s palivovým dřívím

Dodávky palivového dříví celkem, které v letech 2007, resp. 2008 dosahovaly, i při započítání kalamit v lesích, až 1 880 tis. m³ ročně, byly v roce 2009 sníženy meziročně o -147 tis. m³ na celkových celoročních 1 733 tis. m³. I v tomto sortimentu bylo snížení zrealizováno na vrub nižších dodávek jehličnatého paliva. To bylo meziročně sníženo o 231 tis. m³, zatímco u paliva listnatého došlo k jejich zvýšení o 84 tis. m³. U palivového dříví vzhledem k růstu cen energií, a to jak elektrické, tak i nafty a benzínu, došlo ke zvýšení průměrných cen u jehličnatého paliva o 1,5 % a u listnatého o 1 %.

Trh s jehličnatým řezivem

V roce 2009 bylo v ČR spotřebováno a zpracováno 6 234 tis. m³ jehličnaté kulatiny. Proti roku 2008 to bylo o 992 tis. m³ méně. Z uvedeného množství kulatiny bylo vyrobeno 3 800 tis. m³ jehličnatého řeziva. Meziročně bylo vyrobeno tohoto artiklu méně o 609 tis. m³, tj. o -13,8 %. Z vyrobeného množství jehličnatého řeziva bylo z České republiky vyvezeno až 72 % z celkové výroby a dovezeno bylo okolo 14 % tohoto výrobku. Tuzemská spotřeba ve sledovaném roce proti roku 2008 byla snížena o značných 56 %. Více než poloviční pokles spotřeby jehličnatého řeziva na domácím trhu byl způsoben podstatným snížením produkce stavební výroby. Přírůstek stavební výroby z roku 2006 do roku 2007 činil +6,7 %, z roku následujícího již jen 0,6 % a z roku 2008 do roku 2009 byl zaznamenán pokles o -1 %. Přitom podíl využití dřeva ve stavebnictví ČR je dlouhodobě značně nízký, jak bylo již uvedeno. Dřevo na výstavbu domů se v ČR využívá jen sporadicky.

Trh s listnatým řezivem

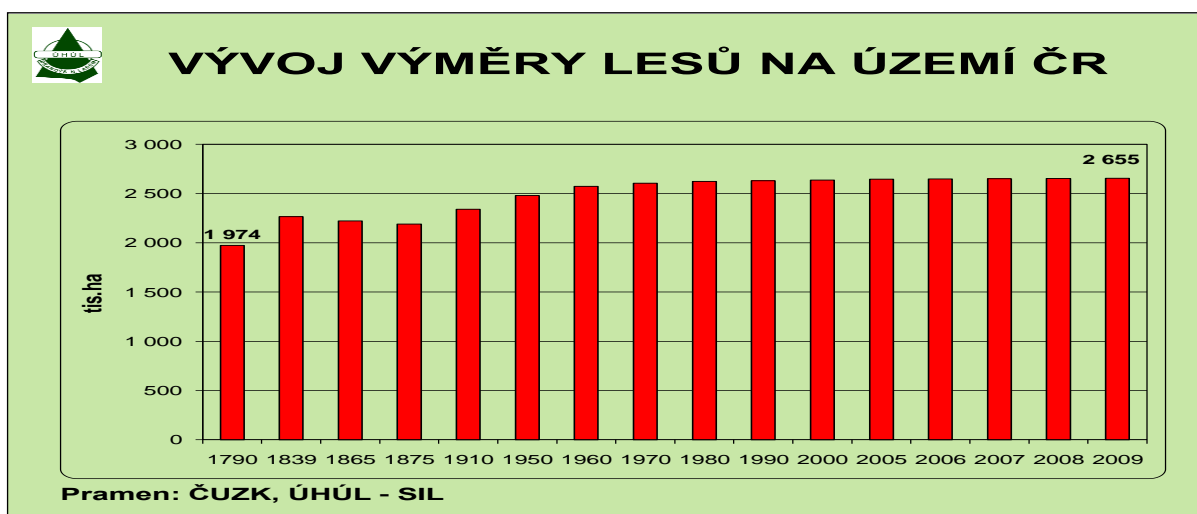
Trh s tímto produktem je v České republice, vzhledem k podílu listnatého dříví v lesích, ve srovnání s jehličnatými produkty nízký. V roce 2009 bylo spotřebováno a zpracováno jen 560

tis. m³ listnaté kulatiny na našich pilách. I když meziročně spotřeba této kulatiny na pilách doznala navýšení o 2 %, je i nadále více než 11 krát menší, než u jehličnaté kulatiny pro řezivo. Z uvedeného množství kulatiny listnaté bylo v roce 2009 vyrobeno 248 tis. m³ listnatého řeziva. Proti roku 2008 došlo ke zvýšení o 9 %, přičemž i při tomto zvýšení nebylo dosaženo produkce z roku 2007. Vedle tohoto přírůstku výroby byl poměrně vysoce zvýšen dovoz listnatého řeziva, a to proti roku 2008 o 245 %- Přes nečekaně zvýšený vývoz tohoto produktu (4,6 krát vyšší než skutečnost roku 2008), se nárůstem dovozu podařilo u listnatého řeziva meziročně zvýšit tuzemskou spotřebu, podle praxe jejího výpočtu, až o 10 %. Je však předpoklad, že vzhledem k nižším cenám listnatého řeziva, došlo spíše k předzásobením, než ke skutečně vyšší jeho domácí spotřebě.

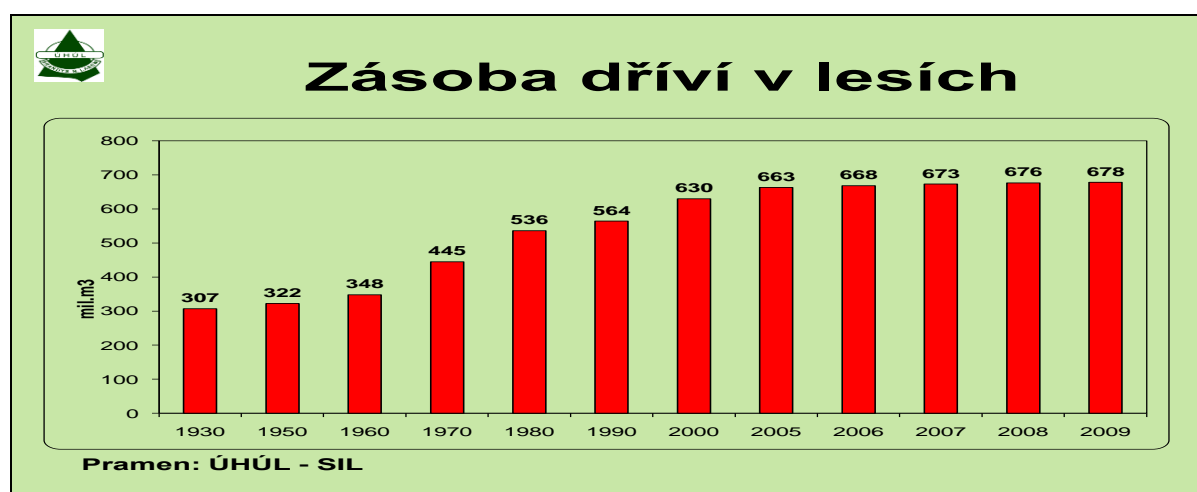
Příloha č. 4: Vývoj situace v českém lesnictví, pravidla fungování systému

1.1 Vývoj stavu lesa

Během první poloviny dvacátého století došlo k významnému zvětšení rozlohy lesů na území dnešní ČR. Josefský katastr uváděl na konci 18. století o 600 tis ha lesů méně. Rozloha lesů pozvolna v posledních letech dále narůstá vlivem zalesňování zemědělské půdy. Údaje Národní inventarizace lesů (dále jen NIL) uvádějí rozlohu „lesů“ ještě cca o 100 tis ha větší. Jde o porosty, které mají charakter lesního porostu, ale v katastru nemovitostí nejsou vedeny jako lesní pozemky. Jde o tzv. rozptýlenou zeleň v krajině.

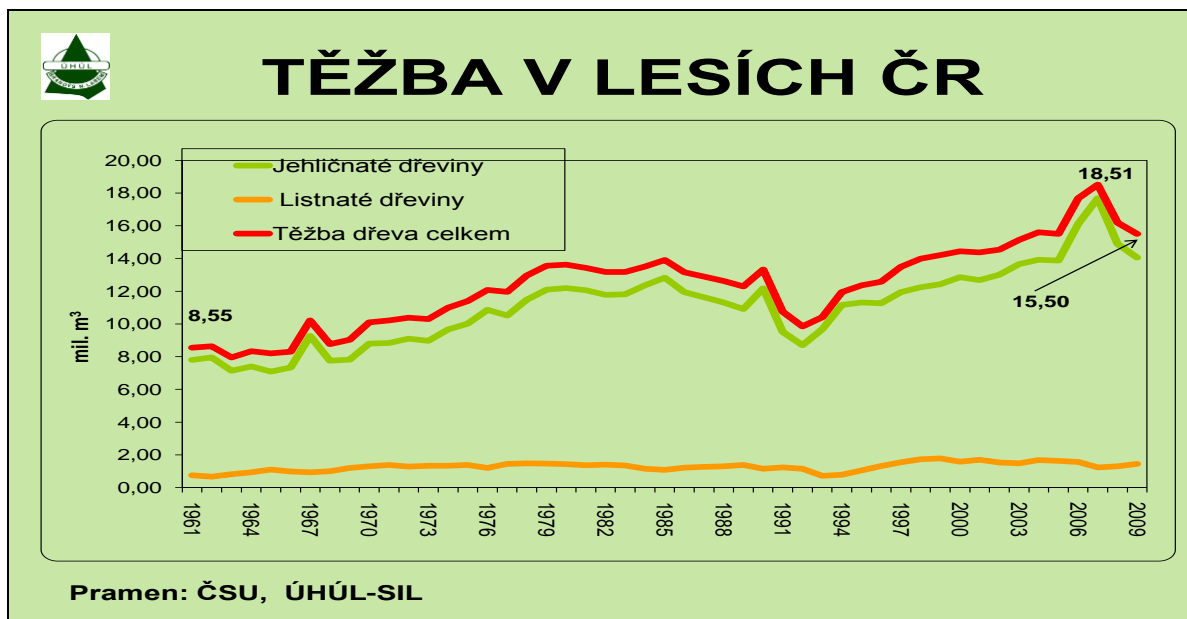

Postupnému zvětšování rozlohy lesů odpovídá i nárůst zásoby dřeva v lesích. V ČR se v lesích k 31. 12. 2009 podle LHP, LHO nacházelo 678 mil. m³ dříví. Při propočítání rozdílů růstu zásob v jednotlivých letech zjistíme, že dynamika zvyšování zásob v lesích na území ČR pozvolna klesá.

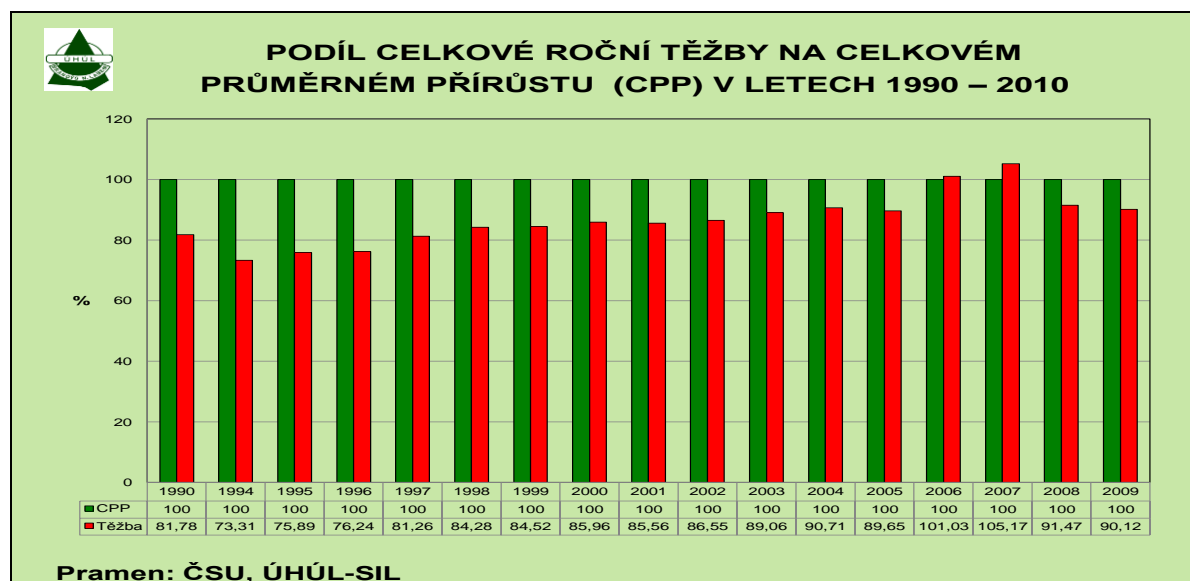
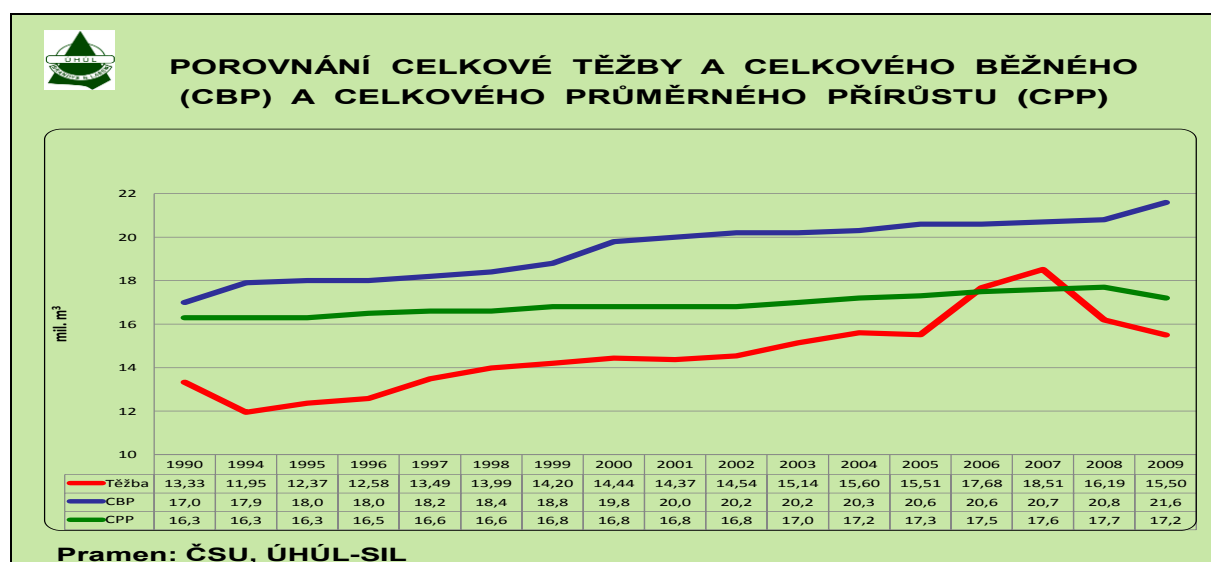
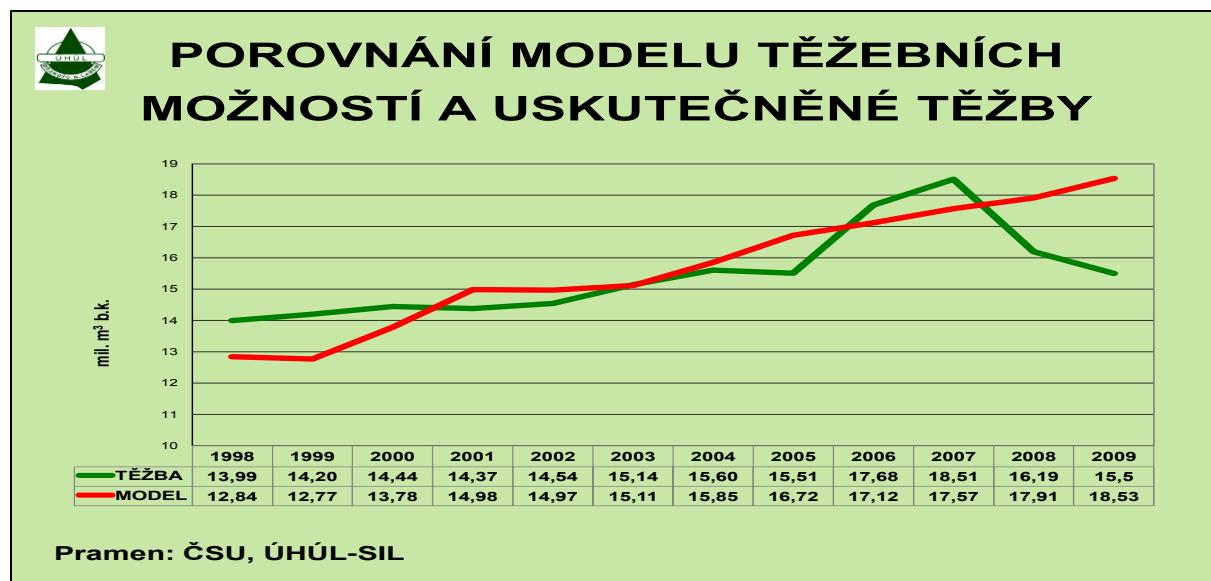

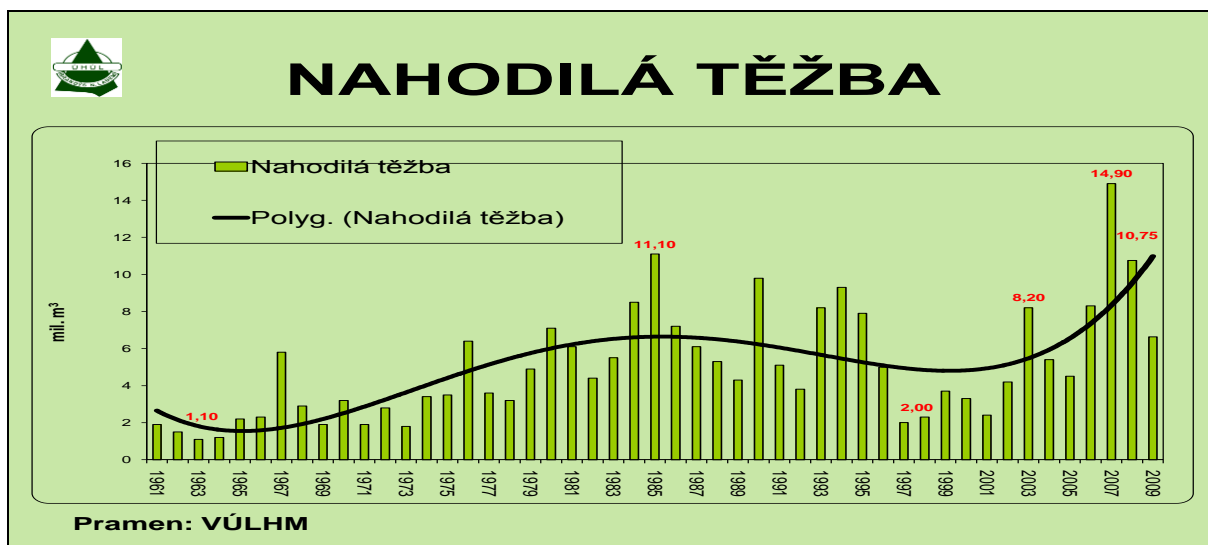
Těžba dříví

Podle Českého statistického úřadu (ČSÚ) se v roce 2009 vytěžilo z našich lesů celkem 15,50 tis. m³ dříví. Výše těžby v roce 2009 je o 0,69 mil. m³ nižší než v roce 2008. Uskutečněná těžba v roce 2009 ve výši 15,50 mil m³ poklesla ve srovnání s předchozími třemi roky. Jedná se o snížení očekávané, vzhledem k rokům 2006 a 2007, ve kterých se projevil dopad nahodilých těžeb vynucených především kalamitami. Výše těžby v roce 2009 tak poklesla na úroveň let 2003 – 2005.

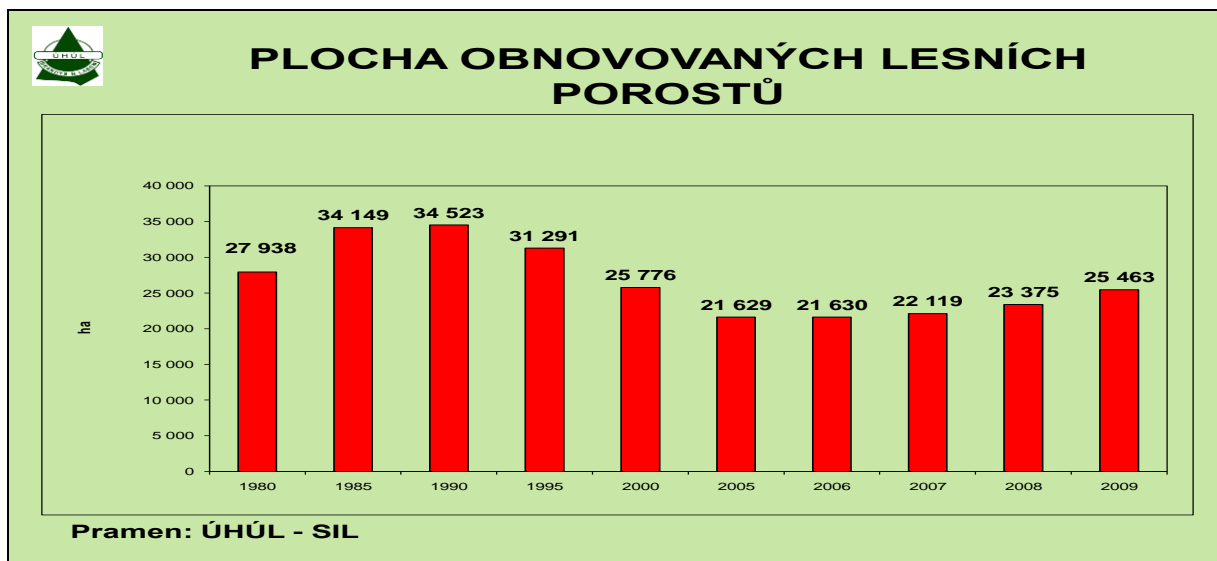
Pokud porovnáme skutečnou celkovou výši těžby s modelem, který reprezentuje zákonný limit těžby dřeva v lesích v ČR, vidíme, že během minulých pěti let byl limit těžby dosažen pouze ve dvou „kalamitních“ letech. I následující grafy ukazují, že se zásoby dřeva v lesích v minulých letech zvětšují a přirozený přírůst převyšuje těžbu.

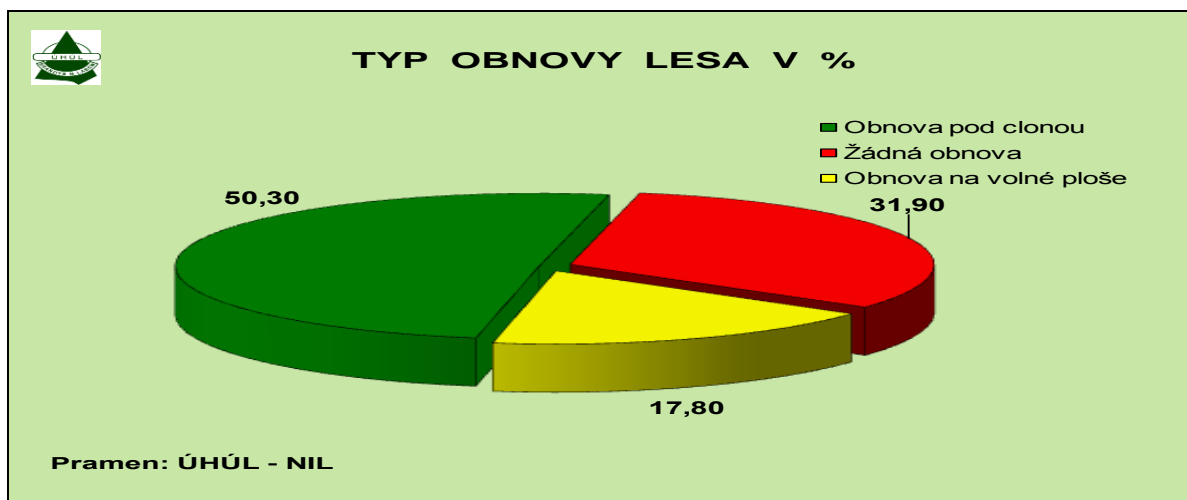
Nahodilá těžba

Nahodilá těžba činila v roce 2009 celkem 6,63 mil m³ oproti 10,75 mil. m³ v roce 2008. Hodnoty nahodilých těžeb jsou způsobeny především abiotickými činiteli. Vložený polynomičtý trend přibližně potvrzuje dvacetiletou periodicitu výskytu zvýšených nahodilých těžeb.

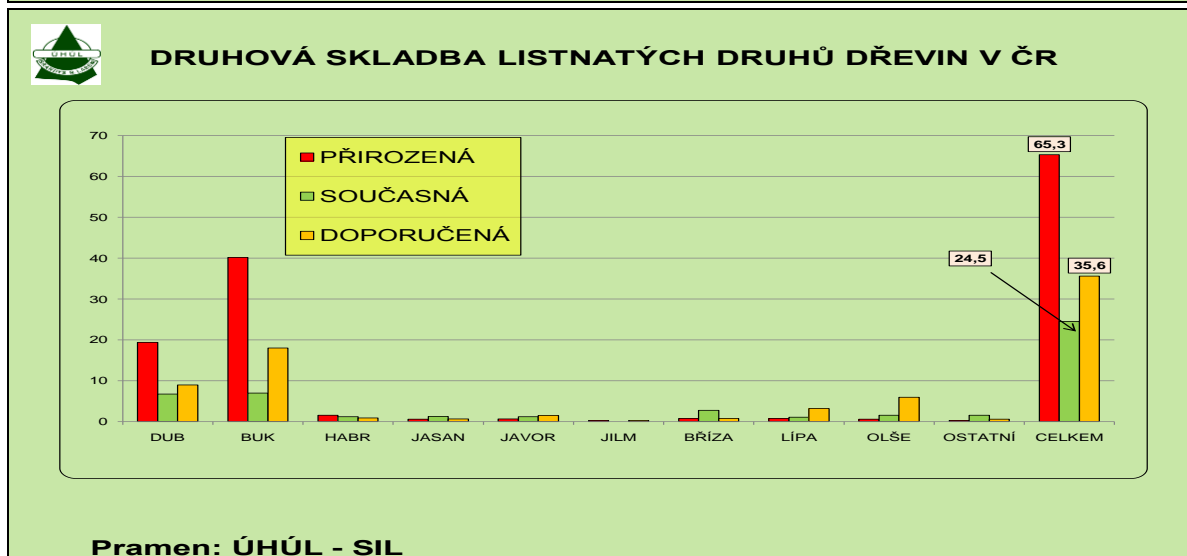
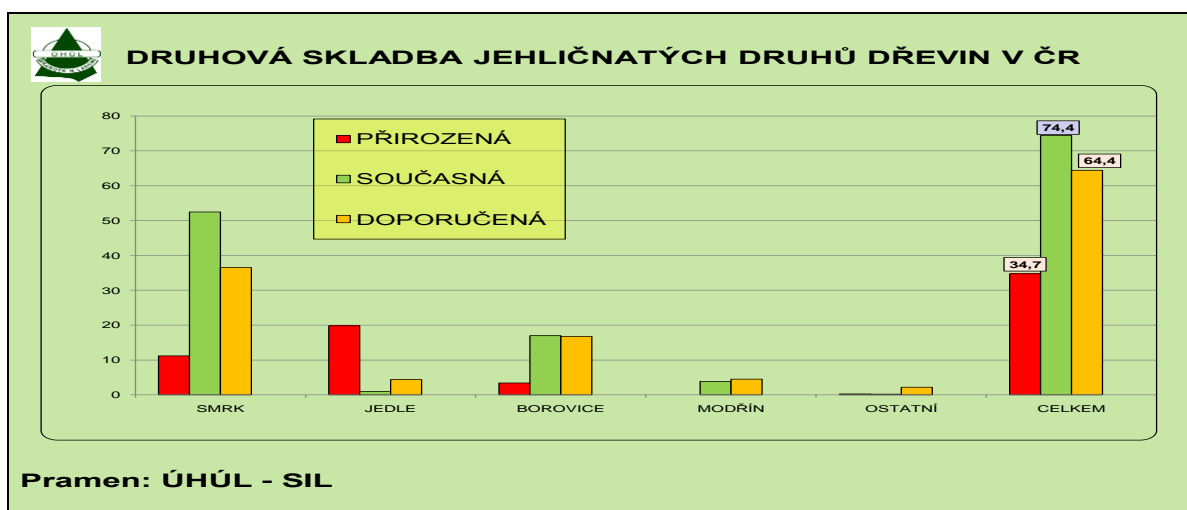

Obnova lesa

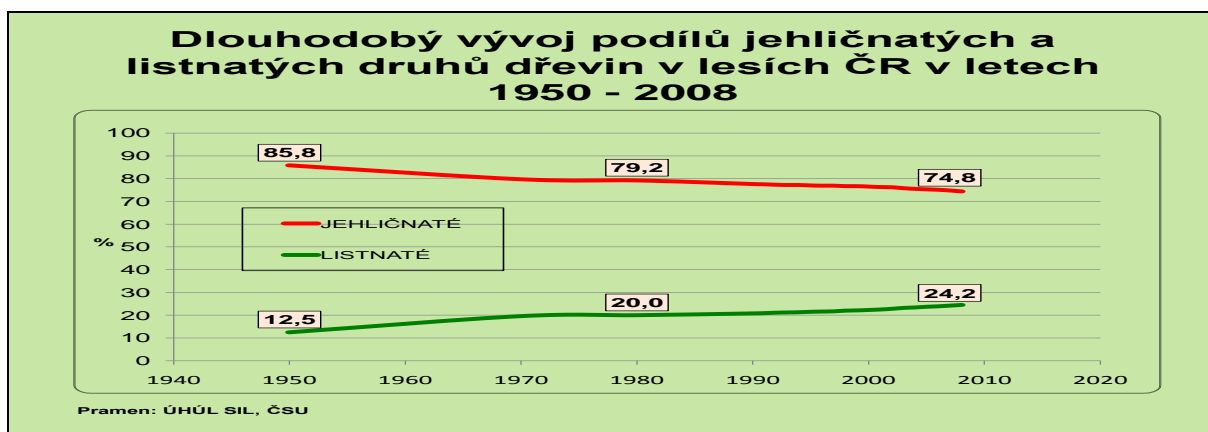
Plocha obnovy lesa klesla od začátku 90 let o cca 10 tis. ha. Důvody poklesu spočívají především ve změně legislativy, dále v nižších těžbách na počátku devadesátých let s ohledem na probíhající restituce. Navýšení plochy obnovovaných lesních porostů v posledních letech spočívá především v nárůstu kalamitních holin po orkánech. Podíl listnáčů při umělé obnově se zvýšil z 16 % v roce 1990 na dnešních 37 %. Podíl listnatých dřevin je vedle závazného ustanovení zákona dosahován především dotační politikou státu a krajů.

Ze zjištění NIL vyplývá, že převážný podíl obnovy lesa probíhá v blízkosti lesního porostu, tedy ne na volné ploše jak je mylně uváděno.

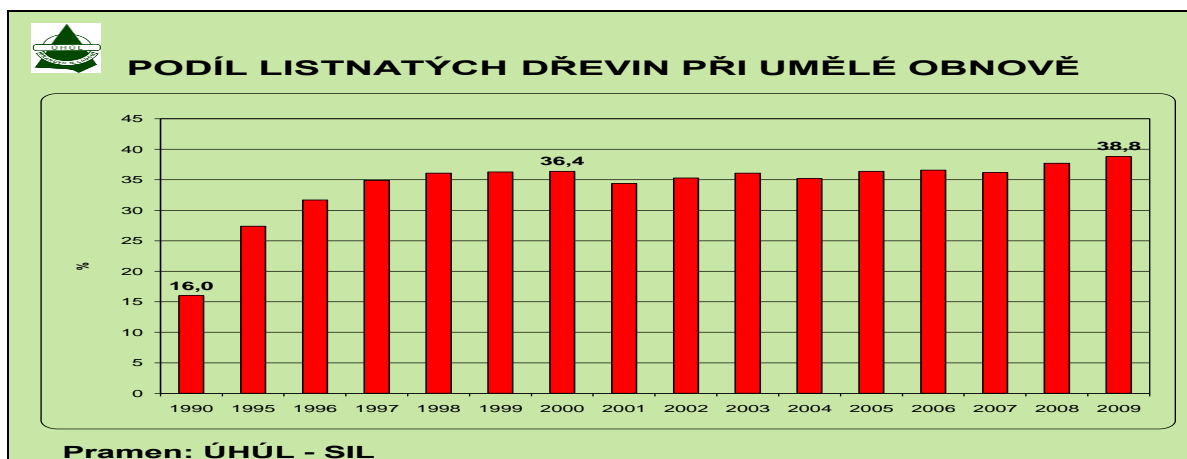
Grafy udávají současnou a tzv. rekonstruovanou dřevinnou skladbu doporučenou a přirozenou. Doporučená skladba je kompromisem mezi ekonomickým pohledem a přirozeným složením lesních porostů. Přirozenou druhovou skladbu vytvořil Ústav pro hospodářskou úpravu lesů Brandýs nad Labem (dále „ÚHÚL“) na základě provedeného terénního celostátního typologického průzkumu a dalších poznatků pocházejících z člověkem nenarušených nebo velmi málo člověkem ovlivněných lesních ekosystémů.

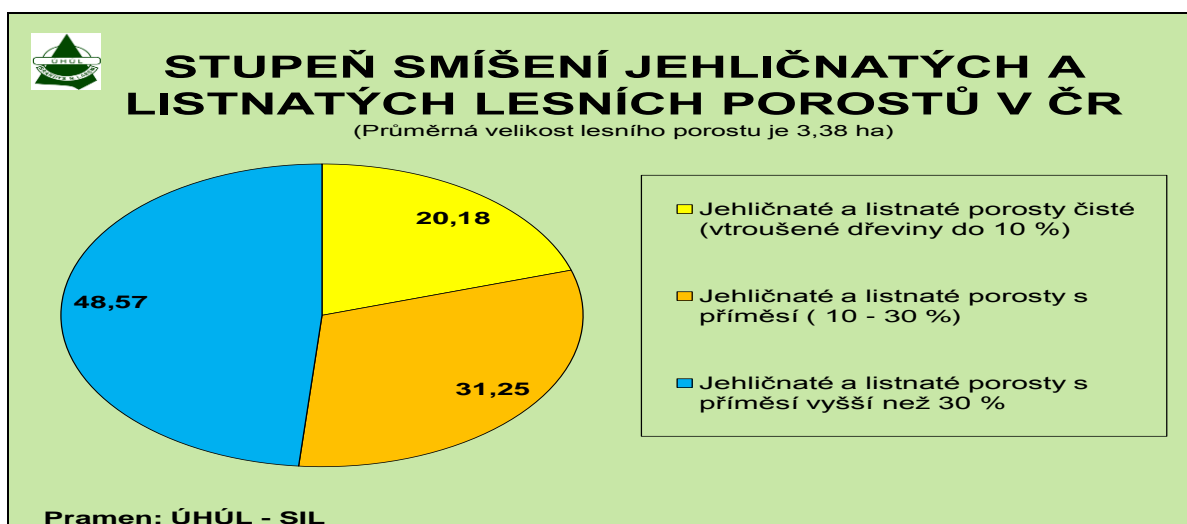
Z grafu, který představuje vývoj poměru listnatých a jehličnatých dřevin v lesních porostech na celém území ČR od roku 1950 do roku 2008, jsou patrné tyto základní dlouhodobé trendy:

- k významnému zvýšení podílu listnatých dřevin v lesních porostech došlo v letech 1950 – 1965,
- od roku 1965 do roku 1995 podíl listnatých dřevin v lesních porostech stagnoval,
- od roku 1995 do současnosti dochází opět k nárůstu podílu listnatých dřevin v lesních porostech,
- od roku 1950 do roku 2008 se celkově zvýšil podíl listnatých dřevin z 12,5 % na 24,2 %.

V padesátých a šedesátých letech šlo o rozhodnutí tehdejší centrálně řízené státní lesnické politiky. V tomto období byly rovněž zalesněny holiny vzniklé v průběhu 2. světové války a část opuštěných zemědělských pozemků v pohraničí. Období stagnace v růstu podílu listnatých dřevin ve složení lesních porostů bylo zapříčiněno především trvalou a zvyšující se poptávkou po smrkové kulatině. Po schválení státní lesnické politiky a následném uplatnění nové lesnické legislativy narůstá podíl listnatých druhů v dřevinné skladbě lesních porostů.

Plnění zákonem vymezené povinnosti vlastníky lesů od poloviny devadesátých let dokumentuje graf, na kterém je velmi dobře patrný nárůst podílu listnatých druhů dřevin při umělé výsadbě v letech 1993 – 1997. Od roku 1997 se celostátní podíl listnatých druhů dřevin při umělé výsadbě každoročně pohybuje nad 30 %.

Na příkladu grafu reprezentujícího stupeň smíšení dřevin v lesních porostech lze konstatovat, že z pohledu druhového složení lesních dřevin má převážný podíl dílců, porostů i porostních skupin v lesích v ČR z pohledu dřevinné skladby heterogenní charakter, neboť převažuje podíl prostorových jednotek rozdělení lesa, které jsou zařazeny do kategorií „smíšený“ nebo „s příměsí“. Analýzou databáze ÚHÚL bylo prokázáno, že v lesích ČR nepřevažují jehličnaté monokultury, jak je často mylně uváděno.

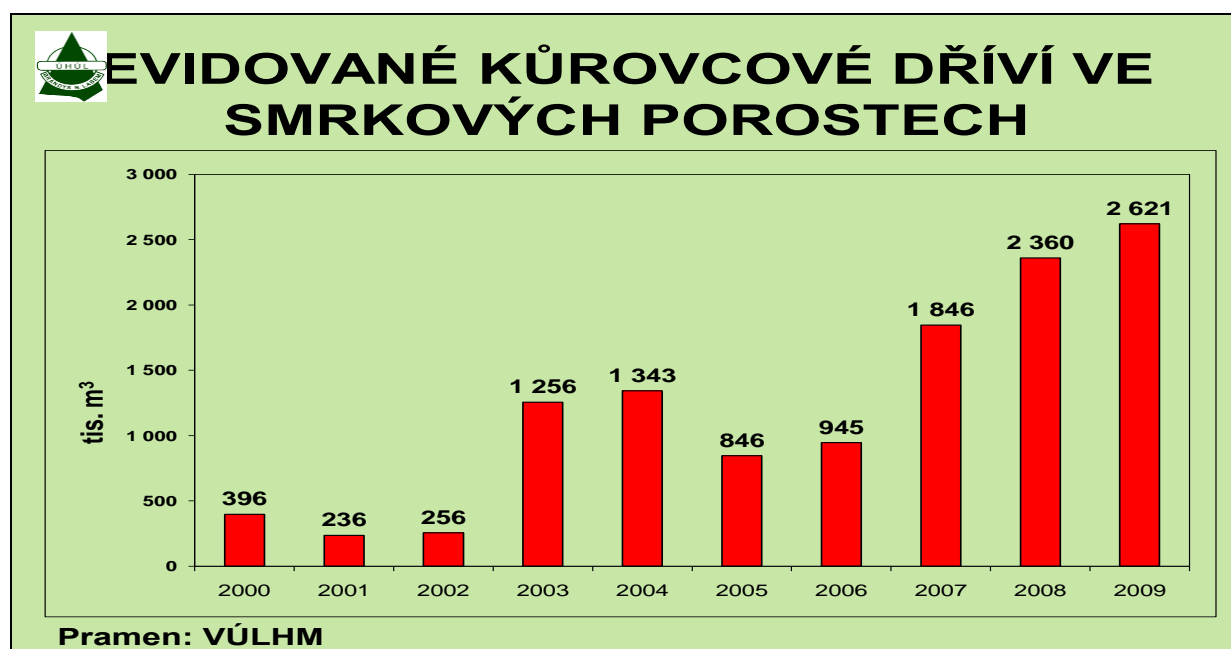
PŘEHLED CHRÁNĚNÝCH ÚZEMÍ ZA CELOU ČR 1. ČÁST

Kategorie	Počet	Výměra (ha)	Podíl na území ČR v %
Národní parky	4	119 489	1.51
CHKO	25	1 086 737	13.77
Národní přírodní památky	107	3 915	0.04
Národní přírodní rezervace	114	28 927	0.36
Přírodní památky	1 207	22 437	0.28
Přírodní rezervace	798	38 316	0.48
PP, PR, NPP, NPR	2226	93 596	1.18
PP, PR, NPP, NPR na území NP, CHKO	722	50 794	0.64
ZCHÚ celkem	2 255	1 249 028	15.8

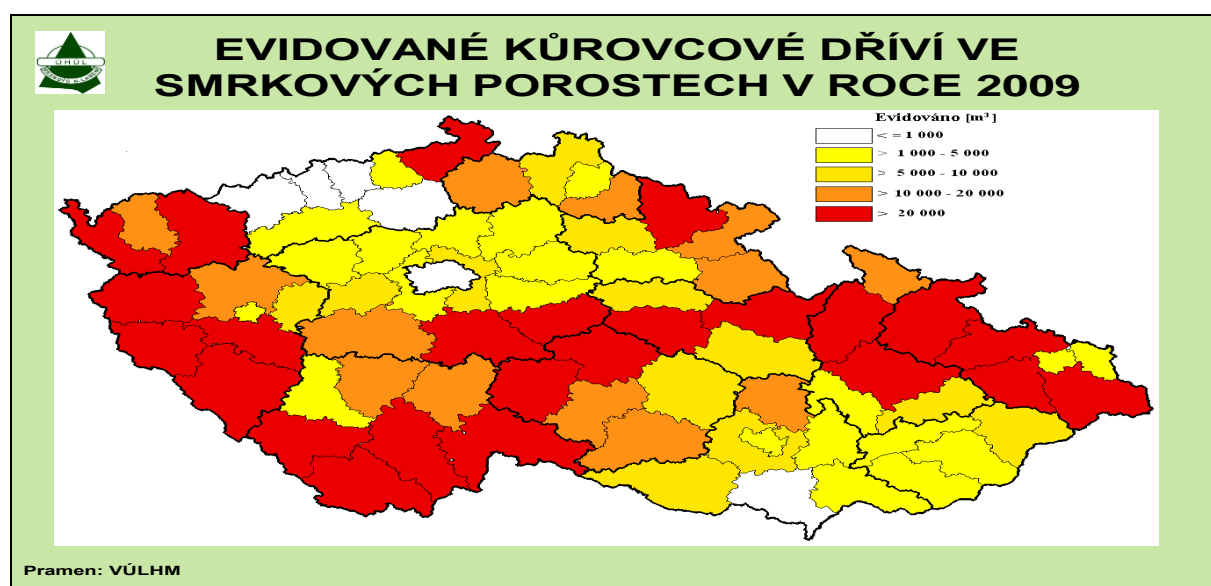
PŘEHLED CHRÁNĚNÝCH ÚZEMÍ ZA CELOU ČR - 2. ČÁST

Kategorie	Počet	Výměra (ha)	Podíl na území ČR v %
NATURA 2000			
Ptačí oblasti	41	703 430	8,91
Smluvně chráněná území	6	33 164	0,42
Evropsky významné lokality	1 087	785 731	9,96
PAMÁTNÉ STROMY			
Památné stromy - objekty	5 169		
Památné stromy - jednotlivě	25 490		
Památné stromy - jednotlivě - současný počet	24 150		

Tabulky uvádějí přehled chráněných území v ČR. Podíl rozlohy chráněných území na celkovém území ČR představuje 15,8 %. Podíl rozlohy chráněných území na celkové ploše lesů v ČR je mezi 30 – 35 %. Lesy ve vlastnictví státu a ve správě LČR mají podíl chráněných území přes 40 %. **Na těchto lokalitách je obhospodařování lesů omezeno v zájmu ochrany přírody a nelze od těchto lesů očekávat výnos srovnatelný s lokalitami bez takového omezení.**

Nárůst evidovaného kůrovcového dříví v posledních třech letech je důsledkem kalamit v roce 2007.

Mapka dokládá rozložení evidovaného kůrovcového dříví v ČR oblastech s vyšším zastoupením smrku.

1.2 Způsob hospodaření v lese (pravidla a regulace)

Hospodářský les je z hlediska managementu krajiny určitým protipólem přirozených nebo původních lesů. Jeho primární funkcí je pochopitelně produkce dříví, ale významná je ovšem i jeho mimoprodukční funkce lesa: půdoochranná, vodoochranná, klimatická, krajínotvorná, rekreační.

Prostředkem ekonomického využívání hospodářského lesa je těžba dřeva. Vlastníci lesa nebo pověření lesní hospodáři si ovšem nemohou v lese dělat, co se jim zlíbí. Naopak celá oblast lesního hospodaření je velice důkladně regulovaná legislativou a vlastnická práva jsou poměrně značně omezena s cílem zajistit trvalou udržitelnost, výnosovou vyrovnanost nebo zmíněné důležité mimoprodukční funkce lesa. **Je nutné zdůraznit, že pravidla jsou stejná pro všechny vlastníky, nehledě na to, zda je vlastníkem stát, privátní subjekt nebo někdo jiný. Zákon, také pokud jde o míru ochrany lesa, samozřejmě platí pro všechny stejně.**

K dodržování pravidel slouží celá řada nástrojů. Lze jmenovat především lesní hospodářské plány nebo osnovy, lesní mapy, institut odborného lesního hospodáře, závazná ustanovení lesního zákona předepisující povinnost zalesnění a zajištění porostů po provedené těžbě, minimální rozsah výchovných zásahů, minimální podíl melioračních a zpevňujících dřevin.

Pro některé vlastníky může být překvapením, že v hospodářských lesích je nutné řádně hospodařit. Například nelze uplatňovat ani bezzásahový režim s cílem ponechat je přirozenou cestou dojít do stádia tzv. přirozeného lesa, protože by to mohlo ohrozit stabilitu sousedících hospodářských lesů http://cs.wikipedia.org/wiki/Hospod%C3%A1%C5%99sk%C3%BD_les_-_cite_note-2#cite_note-2. Vlastník lesa také musí strpět obecné užívání lesů. Jde o právo každého občana vstupovat do každého lesa bez ohledu na to, kdo je jeho vlastníkem, a sbírat v lese pro svou potřebu lesní plody a suchý na zemi ležící klest. Toto právo má historické kořeny spojené se vznikem první republiky.

Nevhodně obhospodařované hospodářské lesy se vyznačují relativně nízkou odolností vůči vnějším škodlivým vlivům, které v nich mají často katastrofální následky a naopak při vhodném hospodaření respektujícím přírodní zákony a podmínky prostředí dokážou být nečekaně stabilní. Narušování (škůdci, vichřice, požáry, extrémní počasí) se nevyhýbá ovšem ani přirozeným lesům. V zásadě ovšem platí, že čím více se les blíží přirozené skladbě a struktuře přirozeného lesa daného ekotopu, tím nižší je riziko ohrožení jejich stability.

Při obnovování porostů v hospodářském lese lze uplatňovat rozdílné hospodářské způsoby:

Hospodářský způsob pasečný

- *Forma holosečná velkoplošná* - při obnově vznikají rozsáhlé holé plochy (*holoseče*) větší než 3 ha. **V ČR tato forma není současným zákonem povolena.**
- *Forma holosečná maloplošná* - při obnově vznikají menší holoseče do velikosti 1 ha (výjimečně 2 ha) jejich šíře nesmí překročit 1-2 výšky lesního porostu. Po těžbě je nutné provést umělou obnovu např. výsadbou sazenic. Tato forma se dobře hodí pro rychlou obnovu nekvalitních porostů nebo obnovu světlomilných a odolných dřevin.
- *Forma násečná* v sobě obsahuje několik druhů sečí. Typická je snaha o přirozené zmlazení mateřského porostu na různě velkých, tvarovaných a rozdílně orientovaných prosvětlených nebo vykácených plochách. Násečná forma je variabilní a umožňuje vznik smíšených a různověkých porostů nebo současnou obnovu stinomilných či choulostivých dřevin spolu s dřevinami světlomilnými.
- *Forma podrostní velkoplošná* nebo *maloplošná* - porost je prosvětlován s cílem dosáhnout spontánní přirozené obnovy pod ponechanými stromy. Při této formě nevzniká žádná holá plocha (paseka) a většinou není nutná ani výsadba sazenic.

Hospodářský způsob výběrný

- Výsledkem jeho uplatňování je výběrný les, který se nejvíce svou strukturou a druhovým složením dokáže přiblížit přirozeným lesům, ale přitom zůstat stále lesem hospodářským, poskytujícím kvalitní dříví. Lze rozlišit formu skupinovitě (vybírají se skupinky) a jednotlivě (vybírají se jednotlivé stromy) výběrnou.

Legislativa

Lesní zákon (289/1995 Sb., o lesích, ve znění pozdějších předpisů), který je základním předpisem lesního hospodářství, je účinný od 1. ledna 1996, kdy nahradil všechny dosavadní právní předpisy o lesích. Je právním **předpisem respektujícím jak základní práva vlastníků lesa, tak i zájem státu na tom, aby všechny lesy byly i nadále obhospodařovány tak, aby byly schopny trvale plnit všechny funkce lesa.**

Lesní zákon přináší základní rámcovou úpravu nakládání s lesy, obecného užívání lesů, hospodářské úpravy lesů, vlastního hospodaření v lesích, licencí v lesním hospodářství, finanční podpory hospodaření v lesích a státní správy lesů. K základním myšlenkám zákona patří zachování lesů pro příští generace a **rovnost práv jednotlivých vlastníků lesa.**

Působností ústředního orgánu státní správy lesů bylo pověřeno Ministerstvo zemědělství (kromě území národních parků, kde je působnost Ministerstva životního prostředí určena zákonem č. 114/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů). Do roku 2010 byly lesní zákon a některé prováděcí předpisy několikrát novelizovány.

V roce 2003 byl přijat zákon č. 149/2003 Sb., o obchodu s reprodukčním materiálem lesních dřevin, který v první řadě harmonizoval české právní předpisy s předpisy EU, implementoval do českého právního řádu směrnici Rady 1999/105/ES.

Tento zákon stanoví nové povinnosti mimo jiné vlastníkům lesa. Jedná se o povinnost použít v případě vybraných lesních dřevin k umělé obnově lesa a zalesňování materiál ze zdrojů stanovených zákonem a o povinnost vlastníka lesa vést evidenci o původu takto použitého materiálu a uchovávat ji po dobu 20 let od obnovy lesa nebo zalesnění.

Příslušné zákony jsou nastaveny tak, aby nedošlo k jednorázovému, krátkodobému vytěžení lesů, obsahují dále přísná pravidla pro řešení problémů s ochranou lesa, zejména proti kalamitním hmyzím škůdcům.

V porovnání se zahraničím, kde například vznikají rozlehlé holoseče, má ČR poměrně přísnou legislativu ve vztahu k lesnímu hospodářství. Legislativa vyvažuje hospodářské a minoprodukční funkce lesa. Míru regulace dokumentuje v dalším textu výčet všech povinností, které je vlastník lesů při obhospodařování lesů povinen dodržet.

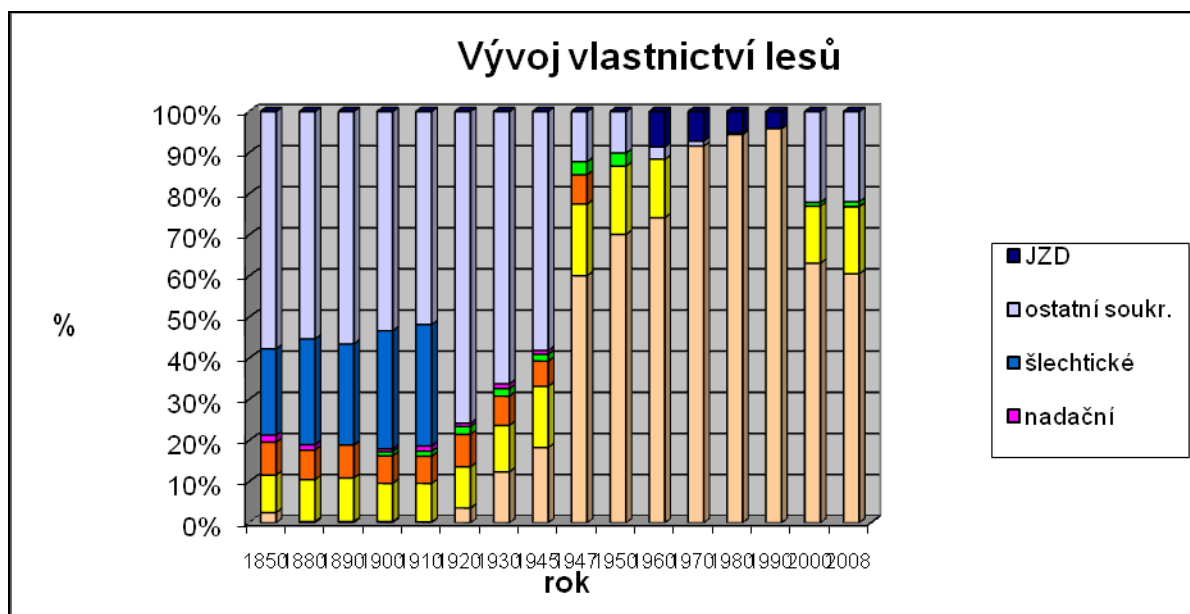
Výčet základních povinností vlastníků lesa vyplývajících z lesního zákona:

- nepoškozovat zájmy jiných vlastníků lesů, zachovávat funkce lesa a chránit genofond lesních dřevin,
- do 30 dnů ode dne uzavření smlouvy oznámit orgánu státní správy lesů vznik nájmu, podnájmu nebo výpůjčky lesních nebo jiných pozemků, jestliže trvají nebo mají trvat méně než pět let,
- při výměrou větší než 50 ha si zabezpečit zpracování LHP a hospodařit podle schváleného LHP, v případě menší výměry a protokolárního převzetí LHO hospodařit podle ní,
- strpět provádění potřebných úkonů spojených s inventarizací lesů a poskytovat nezbytné údaje orgánům státní správy lesů,

- vést evidenci o původu reprodukčního materiálu použitého při obnově lesa a zalesňování a uchovávat ji po dobu 20 let od obnovy lesa nebo zalesnění,
- obnovovat lesní porosty vhodnými dřevinami a vychovávat je včas a soustavně tak, aby se zlepšoval jejich stav, zvyšovala jejich odolnost a zlepšovalo plnění funkcí lesa,
- při provádění mytní těžbě úmyslně nepřekročit velikost holé seče 1 ha a její šíři na exponovaných hospodářských souborech jednonásobek a na ostatních stanovištích dvojnásobek průměrné výšky těženého porostu, na hospodářském souboru přirozených borových stanovišť na písčitých půdách a na hospodářském souboru přirozených lužních stanovišť do velikosti 2 ha holé seče bez omezení šíře,
- v hospodářských souborech na mimořádně nepříznivých stanovištích v lesích ochranných při obnově porostů přednostně uplatňovat použití clonných sečí a výběrů,
- holinu na lesních pozemcích zalesnit do dvou let a lesní porosty na ní zajistit do sedmi let od jejího vzniku,
- zjišťovat a evidovat výskyt a rozsah škodlivých činitelů a jimi působených poškození důležitých pro pozdější průkaznost provedených opatření,
- preventivně bránit vývoji, šíření a přemnožení škodlivých organismů,
- provádět preventivní opatření proti vzniku lesních požárů,
- při vzniku mimořádných okolností a nepředvídaných škod v lese (větrné a sněhové kalamity, přemnožení škůdců, nebezpečí vzniku požárů v období sucha apod.) činit bezodkladná opatření k jejich odstranění a pro zmírnění jejich následků, a zastavení jiných těžeb než těžeb nahodilých a zpracování těžeb nahodilých ve stanoveném rozsahu a termínu,
- provést ochranný zásah směřující k zastavení šíření nebo k hubení škodlivých organismů,
- zničit napadená semena a sazenice,
- průkazně označovat a evidovat vytěžené dřevo,
- dbát, aby lesní porosty nebyly nepřiměřeně poškozovány zvěří,
- zvyšovat odolnost lesa a jeho stabilitu, zejména vhodnou druhovou skladbou dřevin a jejich rozmístěním v porostu,
- hospodařit v lese tak, aby jeho činnostmi nebyly ohroženy lesy sousedních vlastníků,
- chránit les před znečišťujícími látkami unikajícími nebo vznikajícími při jeho hospodářské činnosti, používat výhradně biologicky odbouratelné oleje k mazání řetězů motorových pil a biologicky odbouratelné hydraulické kapaliny,
- přednostně provádět těžbu nahodilou tak, aby nedocházelo k vývinu, šíření a přemnožení škodlivých organismů,
- provádět meliorace a hrazení bystřin pokud orgán státní správy lesů nerozhodne o tom, že jde o opatření ve veřejném zájmu,
- strpět, aby se jeho pozemku užilo v nezbytné míře k přípravě, budování a údržbě zařízení meliorací a hrazení bystřin v lesích a podílet se na realizaci nebo úhradě prací,
- zajišťovat hospodaření v součinnosti s odborným lesním hospodářem a každou změnu v osobě odborného lesního hospodáře oznámit do 30 dnů orgánu státní správy lesů,
- vést lesní hospodářskou evidenci o plnění závazných ustanovení plánu a evidenci o provedené obnově lesa v jednotlivých porostech, souhrnné údaje předat orgánu státní správy lesů vždy do konce března za uplynulý kalendářní rok.

1.3 Majetkové uspořádání

Před rokem 1989 stát vlastnil více než 96% všech lesů. Během restitucí byly původním vlastníkům navraceny všechny pozemky, které jim byly odebrány po 25. 2. 1948. Dnes po dvaceti letech lze konstatovat, že restituční proces je s výjimkou majetku církví v zásadě ukončen. Městům a obcím bylo převedeno nazpět 16 % lesů a právníkům a fyzickým osobám 22 % lesů. Největší zbývajícím otázkou je restituce lesů, které byly dříve vlastněny církvemi, řády a církevními kongregacemi. Z tohoto důvodu zůstává církevní majetek v celkovém podílu cca 170- 180 tis ha lesů stále ve vlastnictví státu.

VLASTNICKÁ STRUKTURA LESŮ V ČR 2009 (VZTAŽENO K POROSTNÍ PŮDĚ)			
Vlastnictví		Porostní plocha	
		(ha)	%
Státní lesy		1 564 538	60,32
z toho	LČR s.p.	1 313 762	50,65
	vojenské lesy a statky	123 855	4,77
	lesy MŽP (NP)	94 853	3,66
	krajské lesy (střední školy aj.)	3 796	0,15
	ostatní	22 449	0,87
	lesy MŽP (AOPK)	1 178	0,05
	původní státní (**)	4 645	0,18
Právnícké osoby		67 577	2,61
Obecní a městské lesy		425 143	16,39
Lesy církevní a náboženské společnosti		1 679	0,06
Lesní družstva a společnosti		30 619	1,18
Lesy ve vlastnictví fyzických osob		504 368	19,44
Ostatní (nezařazené) lesy		0	0,00
CELKEM		2 593 923	100,00

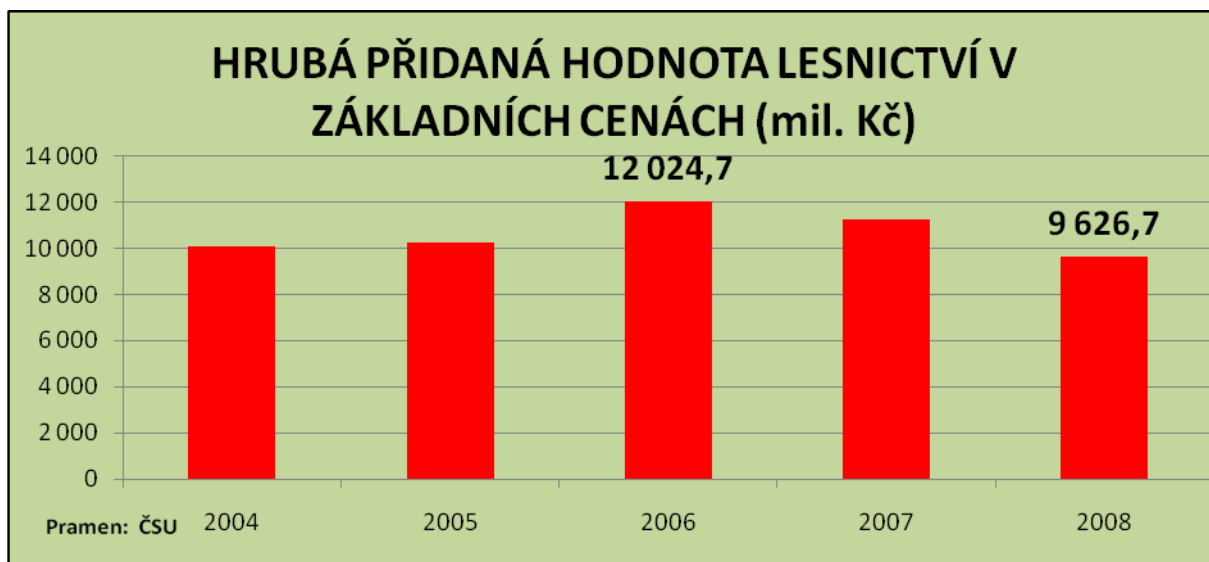
(**) původní velké LHP ve státním vlastnictví - platnost od 1981 – od 1996, částečně platnost od 1997, soukromníci a obce zde hospodaří podle výpisu z LHP a nové vlastní LHP budou mít až při obnově LHP

Ve státním vlastnictví zůstává 60% lesů, což je poměrně mnoho ve srovnání s většinou evropských zemí. Tento stav je částečně výsledkem první pozemkové reformy z dvacátých let minulého století a především konfiskací majetku Němců a kolaborantů po roce 1945 tzv. Benešovými dekrety. Lesy ve vlastnictví našeho státu se na rozdíl od mnohých jiných zemí

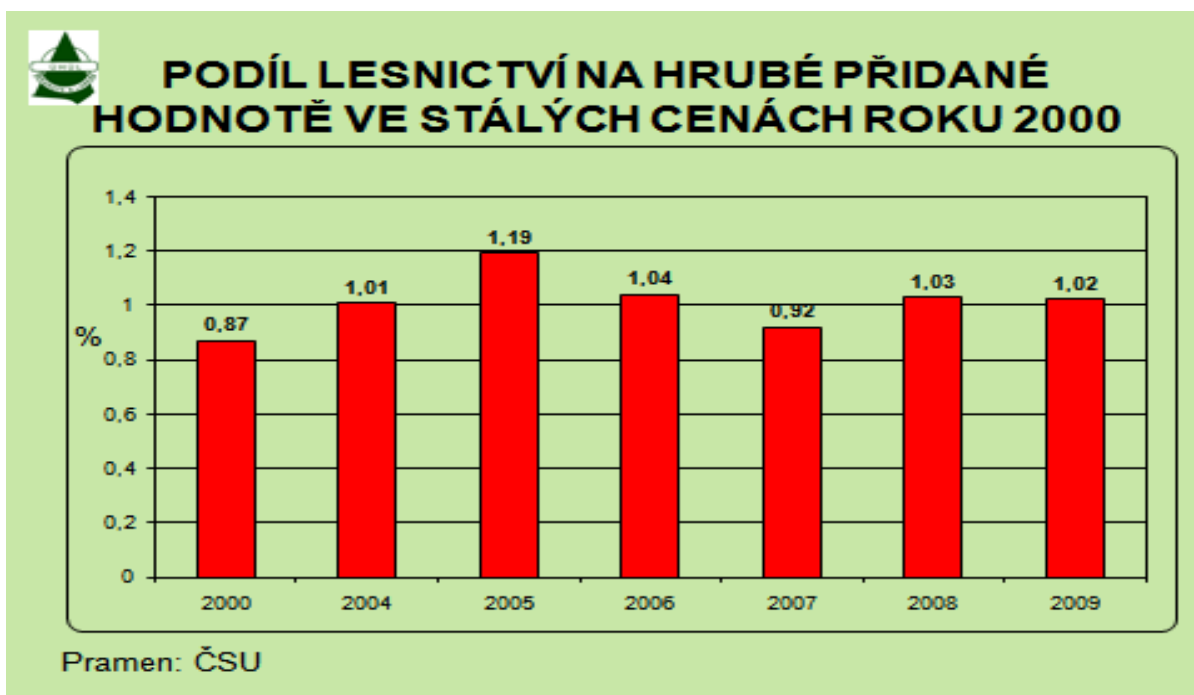
nacházejí ve všech regionech a ve všech přírodních lesních oblastech – zasahují celé spektrum našich lesů, včetně různých kategorií.

To staví LČR, které obhospodařují více než 80 % státních lesů (a 50 % všech lesů v ČR), do zcela specifické situace.

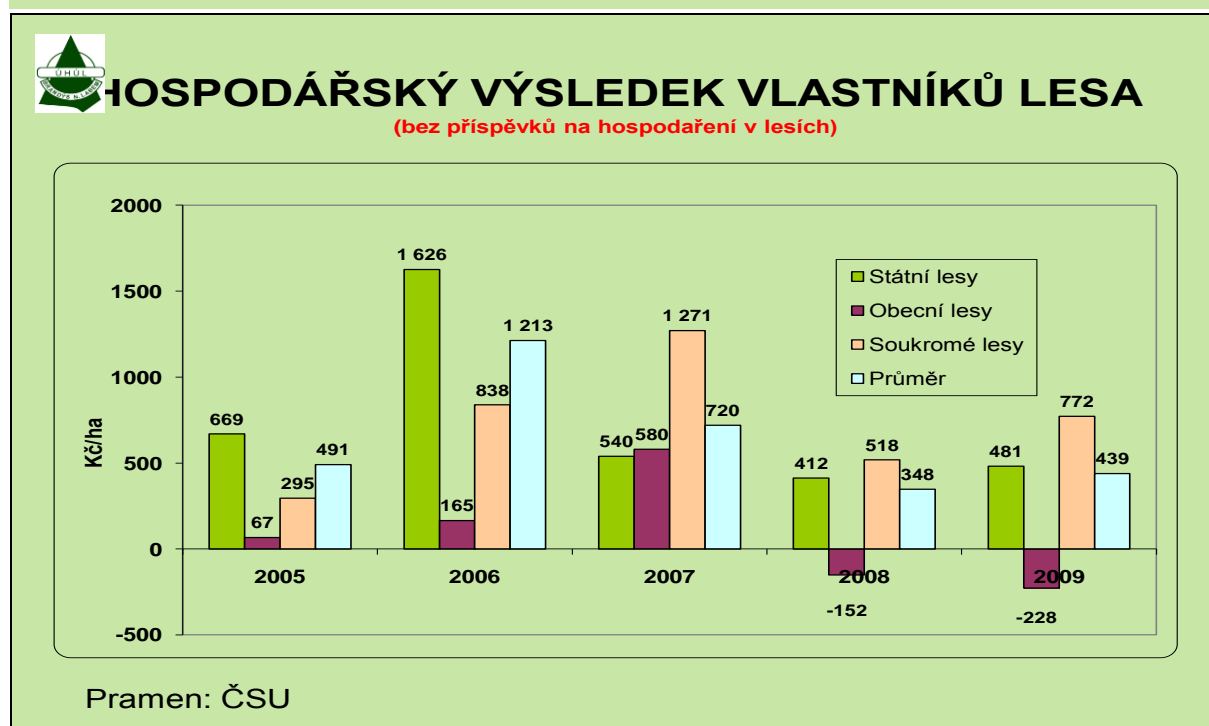
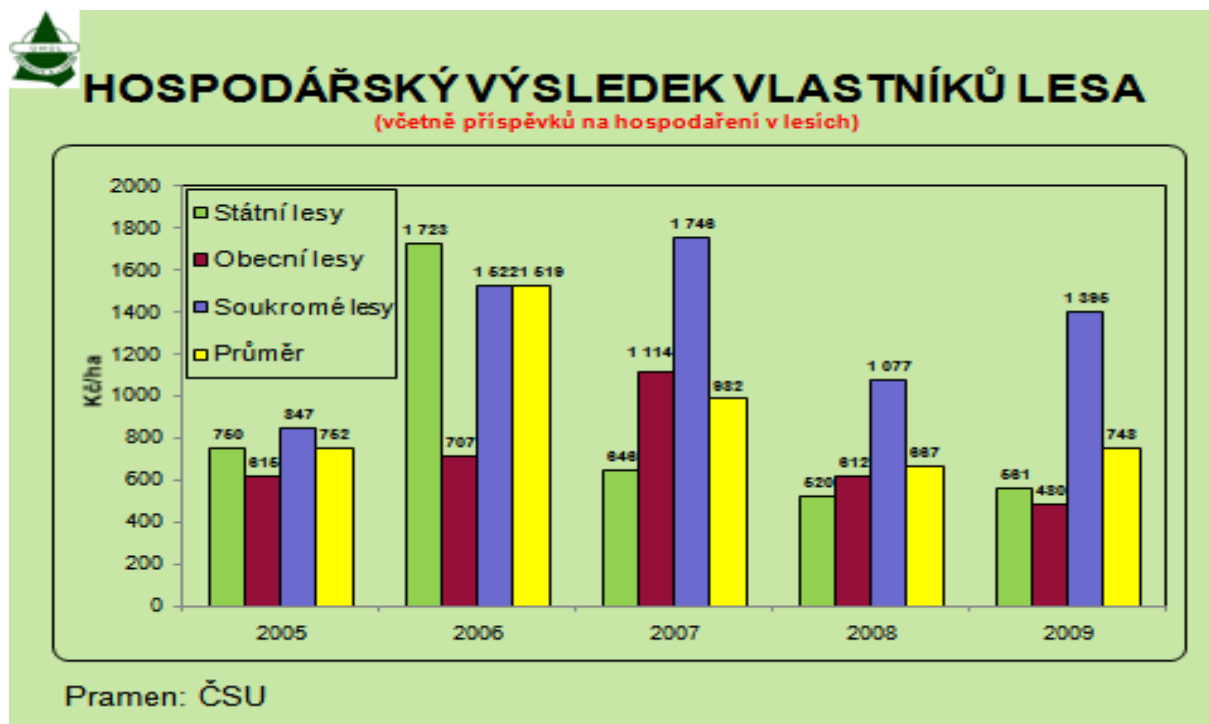
1.4 Podíl lesnictví na české ekonomice

Hrubá přidaná hodnota, která reprezentuje výsledný efekt odvětví lesnictví měřený rozdílem konečné produkce lesnického odvětví a mezispotřeby. Vyjadřuje se v základních cenách. Odečtením spotřeby fixního kapitálu (především odpisy) získáme čistou přidanou hodnotu. Z uvedeného grafu je patrný krizový propad odvětví.

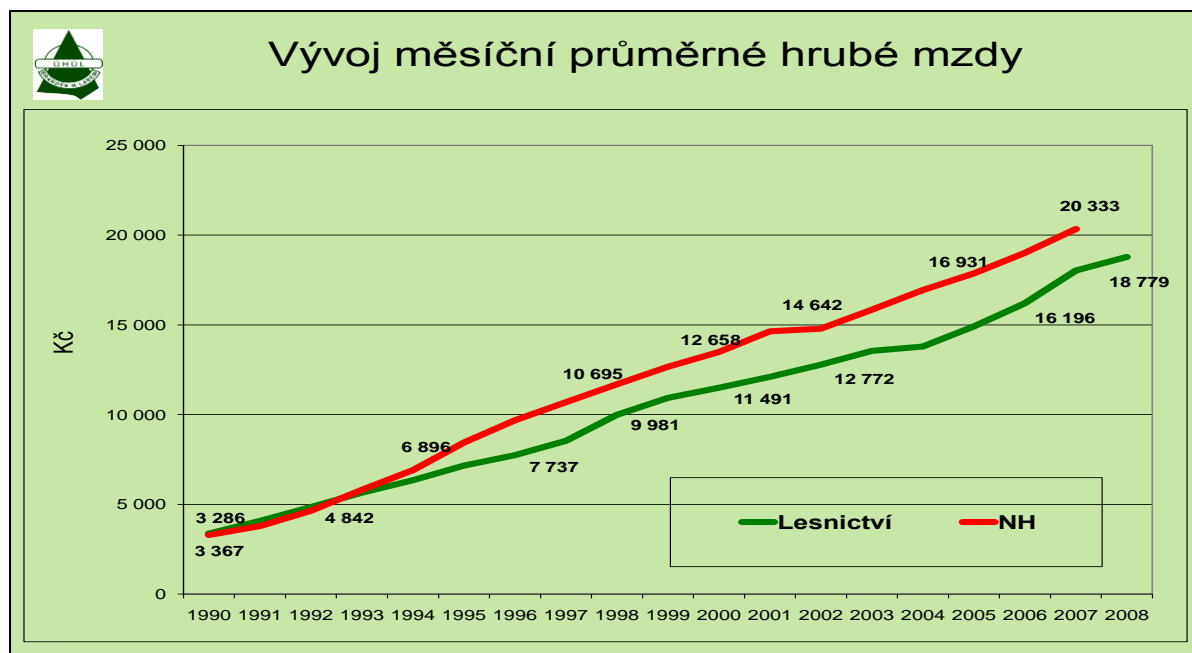

Graf uvádí podíl odvětví lesnictví na hrubé přidané hodnotě ve stálých cenách roku 2000. Relativní „nárůst“ podílu v letech 2008 a 2009 je způsoben poklesem ekonomické výkonnosti v jiných odvětvích.

Hospodářský výsledek vlastníků lesů je sledován ze dvou pohledů, a to bez příspěvků na hospodaření v lesích a s přičtením těchto příspěvků. Hospodářský výsledek je pouze jedna z ekonomických veličin, která charakterizuje kvalitu hospodaření lesního podniku. Celkový obraz o kvalitě hospodaření sám o sobě neposkytuje. V lesním hospodářství je důležité

analyzovat tento ekonomický parametr v dlouhých časových řadách spolu s dalšími charakteristikami lesního podniku.

Z uvedeného grafu je patrné, že lesní hospodářství zaostává v průměrné mzdě za celostátním průměrem, ale kopíruje křivku růstu průměrné mzdy. Při porovnání ostatních celostátních makroekonomických parametrů je zřejmé, že lesní hospodářství působilo v celém období po roce 1989 na vývoj celkové ekonomiky protiinflačně. Celkově bylo vždy v kladných hodnotách s významným růstem produktivity práce, při nižším růstu mezd.

Příloha č. 5: Obchodování na veřejných trzích v rámci zakázky LČR pro období 2012 +

Komoditní burza - Českomoravská komoditní burza Kladno

Burzovní obchody se sortimenty surového dříví v České republice (ČR) můžeme považovat za poměrně unikátní projekt v rámci EU. Už z této úvodní věty je zřejmé, že určitě bude mít mnoho záporných aspektů, vzhledem k tomu, že není více rozšířena ve státech majících výrazný podíl v tomto obchodování v rámci EU. Má určitý potenciál kladných synergických efektů a jeví se jako vhodný obchod doplňující ostatní obchodní vazby, proto je tento obchod uskutečňován v ČR.

Určitě lze s jistotou říci, že nebude vzhledem k přírodním procesům obchodem dominantním, ale bude určitě obchodem transparentním. Proti jejímu většímu rozšíření je hlavně pružnost a flexibilita obchodu, která je určitou nevýhodou při objemech zajišťovaných kontinuální výrobou a pohybem dřevní hmoty na základě dlouhodobých smluvních vztahů. V současné době je většina obchodů na komoditní burze nabízena v paritě obchodu EXW, přeloženo v lese na odvozním místě. Tudíž zájemce o obchod má přibližně přesnou povědomost o místě uložení dřeva, a proto již může počítat s určitou diferenciální rentou z dopravní vzdálenosti. Vzhledem k tomu je nutné, aby smluvní partner pracující na smluvní územní jednotce (SÚJ) Lesů ČR, s.p., (LČR) dle předem jasných pravidel daných smlouvou a v rámci zákona o komoditní burze dříví nabízel, aby bylo lépe určeno místo v ČR, kde je dříví nabízeno. Zde se jeví jako jedinečná a ideální příležitost uvádět SÚJ LČR. Dále je nutné vymezit pouze dvě parity prodeje v rámci Incoterms 2000 a to EXW (např. odvozní místo, expediční sklad, provizorní manipulační plocha atd.) a FCA (dříví naloženo na dopravní prostředek).

Další nevýhodou burzovních obchodů, je možnost spotového nakoupení sortimentů surového dříví pro jednorázové doplnění objemů pro dané čtvrtletí dřevozpracujícím provozem. Tento nákup již není mnohdy v reálných tržních cenách, ale je závislý na objemu, potřebě a vzdálenosti spotového obchodu.

Z výše popsaného vyplývá, že se nelze spoléhat na obchod většího objemu m^3 dřevní hmoty přes komoditní burzu, ale lze ji velmi dobře využívat zhruba v množství okolo 10 % případného ročního objemu k obchodu u LČR.

Komoditní burza je obchodem nad nevyrobeným běžně obchodovatelným surovým sortimentem a je vhodná vzhledem k přípravě a administraci celého obchodu pro minimální množství cca 1 000 m^3 .

Velmi komplikovanou záležitostí v současné době je využití cen dosahovaných na komoditní burze jako jediný ekvivalent pro cenovou indexaci v zakázce LČR, což ale nevylučuje ji zapojit do cenového koše respondentů pro indexaci cen surového dříví zjišťovanou čtvrtletně Českým statistickým úřadem (ČSÚ).

Internetové obchody - Elektronické aukce dříví

Hlavní filozofií tohoto způsobu prodeje je dostat dříví k regionálním odběratelům transparentní cestou při co nejmenších nákladech dodavatele a maximalizace zisku formou výběru typu elektronické aukce, vzhledem k aktuální situaci na trhu se dřívím.

Elektronická aukce dříví – princip obálkového výběru

Princip obálkového výběru, kdy nikdo (registrovaný účastník, dodavatel ani provozovatel EAD) nevidí aktuální stav aukcí, což v praxi znamená, že v průběhu aukce není známa nejvyšší podaná nabídka ani účastníci, kteří se aukce aktivně účastní. Zájemcům je předmět aukce přiblížen formou zadání parametrů aukce přímo v systému, přičemž je mu vždy znám

druh, kvalita, množství a vyvolávací cena předmětu aukce. Účastník může podávat libovolné množství nabídek vždy v průběhu trvání nabídky na několik paralelně běžících aukcí. Za platnou je považována vždy poslední podaná nabídka bez ohledu na to, zda je nižší či vyšší než předcházející. Nabídky musí být vždy vyšší, než je výše vyvolávací ceny. Účastníkovi je umožněno podat nabídku v hodnotě 0,- Kč, kterou vyjadřuje své odstoupení od aukce. Vítěz je automaticky stanoven systémem po řádném ukončení aukce na základě nejvyšší podané nabídky.

Elektronické aukce dříví – princip klasické vzestupné dražby

V průběhu aukce je účastníkům a provozovateli EAD známa aktuální nejvyšší anonymně podaná nabídková cena, včetně anonymní historie podaných nabídek, ne však počet aktivních účastníků. Zájemcům je předmět aukce přiblížen formou zadání parametrů aukce přímo v systému, přičemž je mu vždy znám druh, kvalita a množství nabízeného surového dříví. Účastníkovi se pro přehled zobrazuje také jeho vlastní poslední podaná nabídka. Účastník může podat libovolné množství nabídek, přičemž platná je vždy nabídka poslední. Podané nabídky musí být vždy vyšší, než je poslední nejvyšší podaná nabídka. Podané nabídky jsou závazné, účastníkovi tedy není umožněno podat nabídku v hodnotě 0,- Kč a odstoupit od aukce.

Elektronické aukce dříví – princip sestupné aukce

V systému je vyhlášena maximální (nadsazená) vyvolávací cena, většinou 1,5 – 1,8 násobek obvyklé ceny předmětu aukce (dle uvážení dodavatele) a krok poklesu ceny včetně časového intervalu poklesu ceny předmětu aukce. Zájemcům je předmět aukce přiblížen formou zadání parametrů aukce přímo v systému, přičemž je mu vždy znám druh, kvalita a množství nabízeného surového dříví. Účastníkovi je známa vyvolávací cena a dále cena v daném okamžiku v systému aktuální. Vyvolávací cena předmětu aukce se bude postupně dle definovaného kroku a intervalu poklesu ceny snižovat. Pokles ceny předmětu aukce bude trvat až do dosažení minimální ceny stanovené dodavatelem, na které bude aukce ukončena.

Výhody:

- transparentní způsob prodeje v regionech celé ČR,
- absolutní anonymita,
- minimální, popřípadě žádné poplatky dle provozovatele elektronické aukce,
- minimální náklady,
- dostupnost pro všechny subjekty na trhu,
- možnost prohlídky nabízeného dříví u všech vypsanych aukcí.

Nevýhody:

- prodej již vyrobeného dříví – v případě dlouhodobého ponechání dříví na OM či ES hrozí snižování kvality dříví,
- administrativní náročnost fungování závisí na internetu a kvalitě připojení k němu.

Tento způsob obchodu je vhodný pro menší objemy od 20 m³ do 500 m³. Je přístupný pro všechny odběratele, kteří mají o tento druh obchodu zájem. Nutností a podmínkou je řádná registrace do systému elektronických aukcí a provedení zkušební aukce, aby nemohlo docházet k následným omylům odůvodňovaných neznalostí, což by aukce znehodnotovalo a zamezovalo by to jejich fungování. Další podmínky mohou nastat vzhledem k elektronickému prostředí.

Jedná se o obchod nad vyrobeným dřívím, i speciálních a zvláštních sortimentů surového dříví. Jednotlivé typy aukcí umožňují jejich zvolení dle momentální situace na trhu mezi nabídkou a poptávkou.

Provozování elektronických aukcí je vhodnou příležitostí pro privátní sféru, kdy je možný a pravděpodobný počáteční vznik několika internetových portálů, které si samy své místo na trhu budou muset obhájit.

Podmínkou ze strany zadavatele bude pouze přístupnost pro všechny subjekty v rámci EU (po splnění výše popsanych podmínek) a ověření funkčnosti.

Příloha č. 6: Lesnictví v EU

Lesnická politika je na principu subsidiarity ponechána na úrovni členských států EU. V oblasti lesního hospodářství neexistuje společná politika a platí obecné principy společenství.

Země	Rozloha (tis. km ²)	Výměra lesů (tis. ha)	Lesnatost (%)	Výměra státních lesů (tis. ha)	Těžba 2007 (tis. m ³)	Název organizace spravující lesy	hlavní státní	Právní forma organizace
Česká republika	79	2 649	34%	1 324	8 800	Lesy republiky, (LČR)	České s. p.	státní podnik dle obecného zákona
Bavorsko	71	2 400	34%	720	7 100	Bayerische Staatsforsten (BySF)		státní podnik dle speciálního zákona (2005)- podnik veřejného zájmu
Sasko	18	510	28%	480	3300	Staatsforstverwaltung		organizační složka státu (státní správa)
Rakousko	84	3 860	46%	860	2050	Österreichische Bundesforste (ÖBf)	AG	akciová společnost (100% stát)
Slovensko	49	1 930	40%	1 002	4 300	Lesy Slovenskej republiky, š. p. (LSR)		státní podnik
Polsko	313	9 000	29%	7 236	31000	Lasy Państwowe (LP)		státní podnik coby organizační složka státu (nemá právní subjektivitu)
Finsko	338	22 500	66%	9 000	5200	Metsähallitus		státní podnik
Francie	552	15 600	28%	4 603	6370	Office National des Forêts ONF		veřejnoprávní instituce obchodního a průmyslového charakteru pod dozorem státu

Švédsko	411	22 700	55%	3 300 (4400 výměra celkem)	5650	Sveaskog Förvaltnings AB	akciová společnost (100% stát)
Irsko	70	669	10%	445	2600	Coillte Teoranta	akciová společnost vlastněná státem

Tabulka uvádí přehled právních forem státních lesů některých států. V případě akciových společností jsou odlišnosti i v konkrétních a.s.

ČR a ostatní okolní země prošly zcela odlišným historickým vývojem, který je spojen s politickým uspořádáním po roce 1945. Další významný rozdíl je mezi postkomunistickými zeměmi a tzv. novými členskými zeměmi EU a starými členskými zeměmi EU.

Ve starých členských zemích (Rakousko, SRN) podniky obhospodařující státní lesy hospodaří kontinuálně na státním majetku v obdobné nepřerušené tradici přes 100 let (tato skutečnost je uvedena v podnikových koncepcích jednotlivých zemí). Činnosti v lesích mimo zemědělskou sezónu zajišťují živnostníci – fyzické osoby disponující lesnickou technikou nebo malé a střední obchodní společnosti, které se většinou specializují na dílčí lesnické činnosti. Tyto malé a střední obchodní společnosti z důvodu omezené úzké specializace a omezeného technického zázemí nejsou schopny realizovat větší nebo komplexní zakázky. V Rakousku a v Německu po 2. světové válce neproběhlo znárodnění majetku ani kolektivizace zemědělství, a lidé na venkově pracují ve stabilních politických a hospodářských podmínkách jak v zemědělství (letní sezóna), tak v lesnictví (zimní sezóna) podle stejného modelu doposud.

V SRN, konkrétně v Bavorských státních lesích a v Rakouských spolkových lesích jsou lesnické činnosti zajišťovány jednak ve vlastní režii vlastními zaměstnanci a jednak službově prostřednictvím třetích osob na základě uzavřených smluv.

Druh dílčí činnosti prováděné v rámci obhospodařován í lesa	Realizace prostřednictvím třetí osoby na základě smlouvy (%)		Realizace vlastními zaměstnanci ve vlastní režii (%)		Lokalita prodeje „P“		Lokalita prodeje „OM“	
	Rakousk o ÖBf, AG	Bavorsk o BaySf AöR	Rakousk o ÖBf, AG	Bavorsk o BaySf AöR	Rakousk o ÖBf, AG	Bavorsk o BaySf AöR	Rakousk o ÖBf, AG	Bavorsk o BaySf AöR
Pěstební činnost	20	méně než 5	80	více než 95	10	5	90	95
Probírky	70 – 80	70 - 80	20 – 30	20 - 30				
Těžba dřeva	70	35	30 ¹⁾	65				
Přiblížování	50 – 60	100	40 – 50	0				
Doprava	100	100	0	0				

1) Těžební činnosti ve vlastní režii nezajišťuje společnost Rakouské spolkové lesy a. s. vlastními zaměstnanci, ale prostřednictvím tzv. spolupracujících smluvních partnerů.

Většina službových lesnických činností je realizována jako dílčí a to z důvodu konkrétní specializace jednotlivých dodavatelů prací a neschopností dodavatelů z kapacitních důvodů zabezpečit komplexní zakázku (fyzické osoby, firmy pracující v lesnictví sezónně). Úkoly v pěstební činnosti jsou nesrovnatelné s úkoly v pěstební činnosti u LČR, zejména v podílu obnovy lesa.

V ČR, jako v jediné postkomunistické zemi proběhla v devadesátých letech skutečná transformace lesního hospodářství, v níž se oddělila správa majetku od vlastních provozních činností. Správa majetku přešla na LČR a vlastní výkon hospodaření na soukromé podnikatelské subjekty, které vznikly z 2. vlny kuponové privatizace. Tyto podnikatelské subjekty jsou většinou kapacitně schopny zajišťovat hospodaření ve všech lesnických činnostech.

Také v článku v Lesnické práci z března 2010, Odpovědi Georga Erlachera, který je vedoucím členem představenstva Rakouských státních lesů, se tento odborník, který prošel jak soukromým dřevařským sektorem tak státním vyjadřuje, že: „*V každé zemi existuje určitá výchozí situace a tradice co se týče obhospodařování lesů a prodeje dříví. Každý systém má silné i slabé stránky.*“

V Polsku transformace lesního hospodářství de facto doposud neproběhla (viz tabulka počtu zaměstnanců níže, minimální zisk z těžby 30 mil m3 dříví ročně) a funguje dle starého modelu před rokem 1989.

Na Slovensku proběhla transformace lesního hospodářství v roce 1999 na Lesy Slovenskej republiky, š. p.

Základní údaje o evropských státních podnicích, které prošly reformou

	Les nato st (%)	Podíl lesa spravovan ém podnikem	Právn í forma podni ku	Datum zal.	Vlast ník	Zákon o podni ku	Výměra lesa (ha)	Těžba roční (mil. m3)	Zásoba (m3/ha)	Roční přrůst (m3/ha)
ÖBf AG – Rakousko	48	15	a. s.	1.1.1997	100 % stát	ano	855 144	2,3	260	6,2
BAYERISCHE STAATSFÖRSTEN AöR – Bavorsko	34	31	veř. inst.	1.7.2005	100 % stát	ano	806 000	5,2	285	6,3
RMK – Estonsko	47	37	st. obch. Spol.	1.1.1999	100 % stát	ano	1 085 214	2,3	135	4,0

METSÄHAL LITUS GROUP - Finsko	60	25	s. p.	2004	100 % stát	ano	12 400 000	5,2	87	2,5
LASY PANSTWO WE – Polsko *	29	78	s. p.	1924	100 % stát	ne	7 236 000	31	240	6,3
Lesy Slovenskej republiky, š.p.	44	47	s. p.	1999	100 % stát	ne	943 272	4,8	250	6,5
LČR	33	50	s.p.	1992	100 % stát	ne	1 3	7,5	268	6,8

*Státní lesy v Polsku transformací doposud neprošly

Základní ekonomické charakteristiky z lesnického hospodaření

	Celkový obrat (mil €)	Zisk (mil €)	Počet zaměstnanců
RAKOUSKO – ÖBf AG	209	24,1	1 189
BAVORSKO – BAYERISCHE STAATSFORSTEN AöR	263	28	3 009
ESTONSKO - RMK	70,75	8,70	1 182
FINSKO – METSÄHALLITUS GROUP	266,3	-	1019
POLSKO – LASY PANSTWOWE	250	16,7	26 505
Lesy Slovenskej republiky, š.p.	195	0,3	3 995
LČR	375	85	3 547

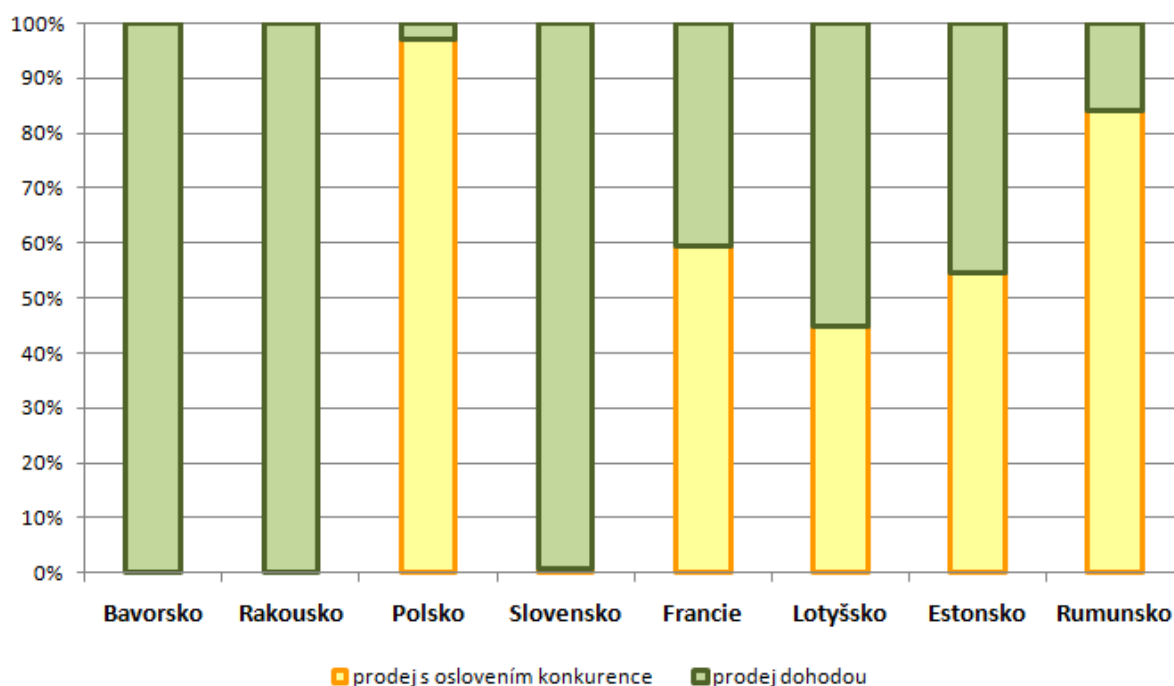
Stejně jako u LČR podléhají Rakouské spolkové lesy, a. s. i Bavorské státní lesy režimu ZVZ. Praktická realizace veřejných lesnických zakázek se však v jednotlivých organizacích státních lesů výrazně liší.

Lesy Slovenskej republiky, š. p. nepodléhají ZVZ a zakázky podle tohoto zákona zadávány nejsou. Polské lesy většinu činností realizují ve vlastní režii, jen velmi malou část realizují formou služeb zadáváním veřejných zakázek podle ZVZ.

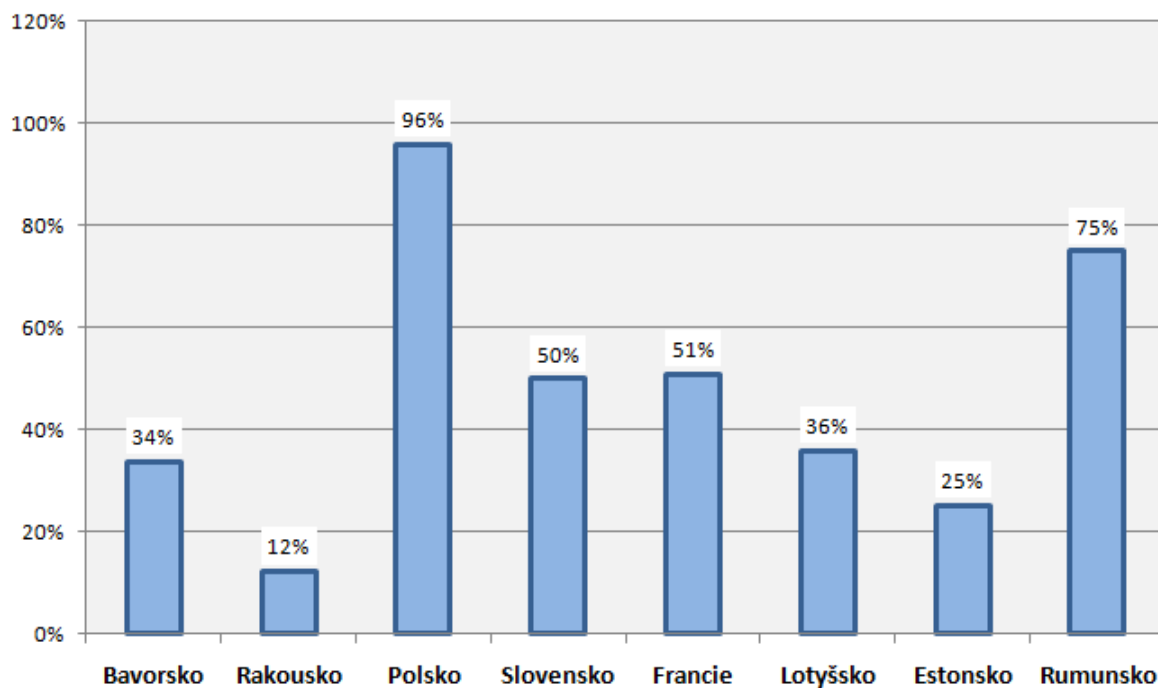
Rozhodující rozdíly v podmínkách hospodaření omezující možnosti porovnání s LČR

1. Všechny okolní lesní podniky disponují servisními středisky a technikou. Část těžebních i pěstebních činností si zabezpečují samy. Tyto činnosti nebyly privatizovány.
2. Všechny okolní země disponují vlastními lesními školkami, zejména Polské a Slovenské lesy. Sadební materiál si dodávají vlastní. Rakousko a Bavorsko tento sadební materiál částečně nakupují.
3. Počet zaměstnanců vzhledem ke spravované výměře lesa je vyšší a je tvořen zejména zaměstnanci pracujícími v závodech techniky.
4. V Polsku transformace lesního hospodářství téměř vůbec neproběhla (viz počet zaměstnanců).
5. Na Slovensku nepodléhají režimu ZVZ.

Podíl prodeje dříví státního podniku dohodou a s oslovením konkurence

Podíly státních podniků na celkové produkci dříví dané země

Příloha č. 7: Mechanismus kontroly měření a příjmu dříví u LČR

Kontrolní mechanismus kontroly měření (m3) a příjmu dříví (kvalitativní zatřídění) u LČR vychází ze základního smluvního principu kvantitativní a kvalitativní přejímky prací.

Kontrola je zajištěna:

1. nastavením smluvních vztahů

- pravomoc LČR využít všechny potřebné kontrolní mechanismy ke kontrole, vč. zastavení distribuce dříví do doby zjištění skutečností
- pravomoc LČR namátkově kdykoliv provést kontrolu přímo při práci v lese (kalibrace harvestoru periodická i na vyžádání za účasti revírníka, u klasického způsobu výroby JMP kontrola pásma a průměrky ve vztahu k měřeným veličinám)
- výrazná sankční ustanovení vůči dodavateli prací v případě zjištění rozdílů, které budou dodavatele motivovat k náročné vlastní kontrole a ke kvalitní práci jeho zaměstnanců a subdodavatelů (možnost odstoupit od smlouvy)
- smluvní možnost kontroly třetí osobou na základě pověření LČR vč. stažení dat z PC harvestoru
- smluvní povinnost dodavatele strpět technická a jiná zařízení pro zajištění kontroly na svém majetku, který se zúčastňuje prací dle smlouvy
- povinnost dodavatele průběžně předkládat doklady o provedených vlastních kontrolách měření (kalibrace měřících zařízení)
- povinnost dodavatele mít zpracovaná opatření jím používaná k zajištění jakosti včetně certifikátu systému řízení jakosti (QMS) podle normy ČSN EN ISO 9001 nebo rovnocenný doklad vydaný v členském státě EU či jiný doklad o rovnocenných opatřeních k zajištění jakosti
- povinnost dodavatele mít zpracovaná opatření v oblasti spotřebitelského řetězce lesních produktů (C-o-C) společně s certifikátem podle normy CFCS 1004
- povinnosti dodavatele vyplývající z Nařízení č. 995/2010 Rady EU a Evropského parlamentu (nařízení o dřevu) evidovat tok dříví

2. nastavením vnitřních kontrolních mechanismů

- Klasický způsob výroby JMP

- primární kontrola revírníkem (alternativně zesílená o adjunkta, lesního technika, lesního správce) – 100% kontrola počtu vytěžených kmenů, 10 % kontrola naměřených veličin vyrobeného dříví a jeho zatřídění, v případě zjištění rozdílů kontrola 100 % naměřených veličin těženého dříví na lokalitě
- v případě opakovaného zjištění rozdílů se základní procentický podíl kontrolovaného dříví zvyšuje úměrně zjištěným závadám; do kontroly je zapojen již i auditor lesnické zakázky (krajské ředitelství LČR)

- Výroba dříví harvestory

- požadavek na vybavení harvestoru elektronickým měřením a systémem GPS, kontrolujícím pohyb mechanizace a odvozních souprav v lesních porostech
- nepravidelná kontrola kalibrace měřícího zařízení harvestoru nejméně 2x denně (viz nastavení smluvních vztahů) – revírník, adjunkt, lesní technik, lesní správce, auditor lesnické zakázky

- 100% kontrola počtu vytěžených kmenů, 10 % kontrola naměřených veličin vyrobeného dříví a jeho zařazení, v případě zjištění rozdílů kontrola 100 % naměřených veličin těžného dříví na lokalitě
- kontrolní měření vyrobeného dříví v hráních, případně jinou dostupnou technologií měření s porovnáním harvestorových sestav – revírník, adjunkt, lesní technik, auditor lesnické zakázky
- fyzická kontrola pohybu harvestoru v okolí zadaného porostu (koleje, pařezy oproti stavu před začátkem realizace těžby)
- Evidence smluvních vztahů
 - centrální evidence reklamací u jednotlivých smluvních partnerů a přenos informací v rámci LČR pro využití na jiných SÚJ téhož dodavatele v rámci interního systému kontroly kvality zakázky
 - uplatnění principu „dobré praxe“
- Supervize nad kontrolní činností
 - úroveň lesní správy – kontrola práce revírníka lesním správcem, zástupcem lesního správce, případně technikem
 - úroveň krajského ředitelství LČR – auditor lesnické zakázky, provádí celoročně namátkové kontroly výkonu pracovních povinností revírníky (adjunkty, lesními techniky, lesními správci) při výrobě a příjmu dříví, včetně jeho odvozu; podílí se na vyžádaných kontrolních měřeních
 - úroveň generálního ředitelství LČR – odbor vnitřního auditu a kontroly provádí periodické kontroly výroby a příjmu dříví na lesních správách, kontroluje způsob vypořádání a nápravu zjištěných skutečností, v případě potřeby využívá dostupných dat GIS pro porovnání s vykázaným objemem výroby (ortofoto snímky apod.); pro kontrolu využívá spolupráce s odborem lesního hospodářství a ochrany přírody a s odborem hospodářské úpravy lesů včetně účasti odborných pracovníků na kontrolách
- Externí spolupráce s dalšími subjekty (ve vyvolaných případech)
 - služby označování dříví čipy
 - služby seizmického měření pohybu dříví
 - služby Ústavu hospodářské úpravy lesů (organizační složka státu v gesci MZe) – vyhodnocení ortofoto snímků, měření v terénu, pařezové tabulky (modelace původního porostu na základě údajů z měření pařezů)
 - služby taxačních kanceláří – měření v terénu
 - služby specializovaných firem – stažení a vyhodnocení dat harvestoru, kalibrace
 - soudní znalci – posudky v případě zjištění rozdílů při následné kontrole po odvozu dříví
 - spolupráce s Policií ČR – krádeže dříví

V současnosti LČR připravují novou vnitropodnikovou směrnici ke kontrole těžby dřeva, která bude obsahovat i analýzu možného využití nových technologií kontrol.

Jako součást vnitřního kontrolního systému je vytvářen jednotný informační systém průběžného hodnocení smluvních vztahů, propojující informace o jejich naplňování v rámci všech SÚJ jednoho smluvního partnera. Kontrolní systém bude zapracován do smluvní dokumentace veřejné zakázky na služby v lesích od roku 2012.